

Jelentés
a Berzsényi Dániel Gimnázium, Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium
munkájáról
2005-2010

Tartalom

Az oktató-nevelőmunka feltételrendszere	2
Jogszabályi feltételek	2
Pénzügyi, tárgyi és személyi feltételek	7
Beiskolázás.....	15
Tananyagtartalom, képzési irányok.....	19
Módszerek	22
Mérés, értékelés.....	25
Tanórán kívüli tevékenység	41
Kollégium.....	51
Az intézmény és környezete.....	57
Mellékletek.....	65
I. Óratervek	
a) 5 évfolyamos gimnáziumi képzés	
b) 4 évfolyamos gimnáziumi alapképzés	
c) 4 évfolyamos gimnáziumi nyelvi tagozat	
d) 4 évfolyamos szakközépiskolai alapképzés	
e) 4 évfolyamos gimnáziumi testnevelés tagozat	
f) Informatikai statisztikus és gazdasági tervező felsőfokú szakképzés	
g) Idegenforgalmi szakmenedzser felsőfokú szakképzés	
II. Munkaterv 2009/2010	
III. Tanulmányi versenyeken elért eredmények	

Az oktató-nevelőmunka feltételrendszere

Jogszabályi feltételek

Az intézmény a törvényi szabályozás valamint a fenntartó önkormányzat rendeletei és határozatai által kijelölt keretek között működik.

A 2005-ös beszámoló óta eltelt időszakban az alábbi, iskolánk oktató-nevelőmunkáját befolyásoló jogszabályok léptek életbe:

- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXXIX. tv. módosítása:
  - bejelentkezés és adatszolgáltatás a Közoktatási Információs Rendszerbe (KIR)
  - a tanulói azonosító szám használati rendje
  - a külön díjazás nélküli túlmunka elrendelése, eltörlése
  - a pedagógusok kötelező óraszámának emelése
  - a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók fogalmának meghatározása, felülvizsgálata, fejlesztő foglalkoztatása
  - a hátrányos helyzet (HH) és a halmozottan hátrányos helyzet (HHH) definiálása, szülői írásos nyilatkozathoz kötése
  - a tankötelezettség felső határának felemelése
- A 100/1997. (VI.13.) kormányrendelet módosítása
  - az érettségi vizsgaszabályzat adminisztratív, szervezési és dokumentumvezetési szabályainak többszöri változása
- A 40/2002. (V.24.) OM rendelet módosítása
  - a vizsgatárgyak, követelmények vizsgaleírások többszöri módosítása
- A 138/1992. (X.8.) Kormányrendelet módosítása
  - a gyakornoki idő bevezetése
  - gyakornoki szabályzat készítésének elrendelése
  - gyakornokkal szembeni követelmények meghatározása, törvényi szintre emelése (a Kjt. 22. §-ának módosításával)
- A tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII.tv. módosítása
  - ingyenes tankönyvre jogosultak körének változása
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet módosítása

- a középfokú beiskolázással kapcsolatos felvételi tájékoztató, eljárásrend, rangsorolási mód
- az évközi vizsgák és javítóvizsgák rendjének újraszabályozása
- a fegyelmi eljárást megelőző eljárás részletszabályai
- a munkaközösség kapcsolattartási rendjének szabályozása
- az SzMSz módosításának kötelezettsége
- a gyermekjóléti szolgálattal történő kapcsolattartás rendje
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII.17.) kormányrendelet módosítása
  - a kulcskompetenciák fejlesztése, a kiemelt fejlesztési feladatok adaptálása a tantervekbe
  - a tantervek módosítása
- A 277/1997. (XII.22.) Kormányrendelet módosítása
  - az intézményi dokumentumok összehangolásának kötelezettsége
  - a továbbképzési program kötelező elemeinek szabályozása
  - a szakmai megújító képzés szabályozása

A felsoroltakon kívül természetesen voltak olyan korábban alkotott jogszabályok is, amelyeknek áthúzódó hatásai ebben az időszakban jelentkeztek (teljesítményértékelés, minőségirányítás stb.).

A fenntartó Önkormányzat elsősorban költségvetési rendeletei, alapító-okirat módosításai és az átvilágítás és annak következményeiről hozott határozatával befolyásolta tevékenységünket.

Bár öt évvel ezelőtt elkészültek az intézmény alapidokumentumai, az állandóan változó jogszabályok szükségessé teszik a folyamatos korrekciót, kiegészítést. A pedagógusok teljesítményértékelésének helyi szabályozásának kidolgozásával 2007-ben egészült ki Minőségirányítási Programunk.

A Nemzeti alaptanterv 2007-es módosítása elsősorban a kompetencia alapú oktatás támogatását szolgálta, nagyobb hangsúlyt fektetve az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátítására, a mindennapi élethelyzetekhez szükséges készségeket, képességeket támogató tanulási folyamatokra. A tudásalapú társadalmat, a versenyképességet,

a fenntarthatóságot célként megfogalmazó lisszaboni program alapján megtörtént a kulcskompetenciák meghatározása. Ehhez igazodva a tudás megszerzéséhez és megújításához, a műveltség igényének kialakításához, az élethosszig tartó tanuláshoz, valamint a személyes önmegvalósításhoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztésének pedagógiai programba való beépítését végeztük el 2007 decemberéig. A következő lépésben az oktatásirányítás az OM kerettantervek felülvizsgálatát kezdte meg, és a kerettantervek átdolgozását követően ennek szellemében módosítottuk a helyi tanterveket, óraterveket.

A megkezdett korrekciós folyamatnak még koránt sincs vége, hiszen a 2009/2010. tanévben a TÁMOP 3.1.4. pályázat keretében intézményünkben is megkezdődött a kompetencia alapú oktatási program, programcsomagok bevezetése szövegértés-szövegalkotásból, matematikából és idegen nyelvekből. A program keretében sor kerül új tanulásszervezési eljárások: műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása, tantárgytömbösített oktatás, témahét, projektoktatás, moduláris oktatás bevezetésére és önálló intézményi innováció megvalósítására is. Ezek tapasztalatait, a fejlesztések eredményeit be kell illeszteni az intézmény mindennapi gyakorlatába, és az átfogó intézményfejlesztés keretében újra módosítani kell a pedagógiai programot, a helyi tanterveket 2010-ben oly módon, hogy az a vállalt tevékenységek sikeres megvalósítását elősegítse, és a pedagógiai innováció fenntarthatóságát biztosítsa. Egyúttal el kell végezni az iskola pedagógiai programjának, informatikai stratégiájának összehangolását az IKT (infokommunikációs technológia) alapú kompetenciafejlesztés céljaival.

A kétszintű érettségi vizsga bevezetésével először kerültek jogszabályba az érettségi vizsgák tartalmi követelményei, ami a korábbinál lényegesen állandóbb követelményszintet támaszt. Ezáltal tanár, diák és szülő számára egyaránt nyilvánossá és ellenőrizhetővé, stabilá és kiszámíthatóbbá vált a rendszer. Ugyanakkor minden évben változtak az érettségire vonatkozó jogszabályok, amelyek egyrészt az adminisztratív teendőket, szervezési feladatokat érintették, másrészt a vizsgakövetelményeket, vizsgaleírásokat módosították. Az előbbieket többségében az adminisztrációt egyszerűsítették, utóbbiak viszont éppen a rendszer előnyeként hangoztatott stabilitást, kiszámíthatóságot kérdőjelezzik meg. A legutóbbi – 2010. január 1-jétől hatályos – változások 39 vizsgatárgy vizsgaleírását érintik. Ezek az állandó változások jelentős többletmunkát igényeltek/igényelnek az iskolavezetéstől és a tantestülettől, az érettségire felkészítő és vizsgáztató pedagógusoktól.

Az oktatásirányítás a megfelelő szakmai gyakorlat, tapasztalat megszerzésére bevezette a 3 éves gyakornoki időt, ami mindenképpen hasznos, szakmailag indokolt. Ehhez intézményi szinten elkészült 2007-ben a gyakornoki szabályzat a gyakornokokkal szembeni követelmények törvényi szintű meghatározásának figyelembevételével. A szabályzat célja, hogy elősegítse a pályakezdők tudásának, képességeinek, készségeinek fejlesztését és beilleszkedésüket az iskolai közösségbe.

A tantestületben több gyakornok is van, akik ugyan teljes státuszt töltenek be, de a gyakornoki idő alatt csak a pedagógus-munkakörhöz kapcsolódó alaptevékenységekre kötelezhetőek, így munkaidejük tanítással le nem kötött részében elsősorban tanítási óráik előkészítését és az ahhoz kapcsolódó befejező feladatokat láthatják el. A pályakezdő fiatalok számára évente készített gyakornoki programban előírt szakmai konzultációk révén megismerik az intézmény, az iskolai közösségek működését meghatározó jogi szabályozásokat, alapdokumentumokat, azok alkalmazását a tanítási gyakorlatban.

Az óralátogatások és az azokat követő megbeszélések, a szakmai munkaközösség-vezetők fejlesztési értékelései és az önértékelések alapján az iskolavezetés évenként meghatározza a további teendőket, a fejlesztési irányokat.

A közoktatási intézmények adatszolgáltatási kötelezettségei is folyamatosan bővülnek. A közoktatási információ rendszer (KIR) adatbázis új alrendszereinek (pl. tanulmányi eredmények kommunikációs rendszere) kezelése, a meglévő alrendszerek (legfontosabbak a közoktatási intézménytörzs, a személyi nyilvántartó, a statisztikai rendszer, az érettségi adatbázis és a tájékoztató rendszer) folyamatos aktualizálása, az ehhez szükséges adatszolgáltatás bár növeli az adminisztrációt, de összességében segíti a nyilvántartások vezetését, az adatátvitelt.

A nevelési-oktatási intézmények működését szabályozó rendelet módosításai szintén érintették a belső dokumentumokat, szabályozásokat, így például a munkaközösségek kapcsolattartásának rendjével kapcsolatos szabályozás a Szervezeti és Működési Szabályzat kiegészítésével járt. Emellett elkészítettük 2008-ban az intézmények eredményességéhez, felkészültségéhez, személyi feltételeihez (személyes adatokat nem sértve) kapcsolódó legfontosabb információkat tartalmazó különös közzétételi listát, amely elérhető iskolánk honlapján.

Jelentősen megváltoztak a középfokú felvételi eljárás részletes eljárási szabályai, a fegyelmi eljárást megelőző eljárás részletszabályai. További feladatokat jelentenek a tanulmányok alatti vizsgákkal, az évközi vizsgákkal, a javítóvizsgálattal kapcsolatos változások. Ezeket többek között a kétszintű érettségi bevezetése indokolta, először három (május-június, január-február, október-november), majd két vizsgaidőszak (május-június, október-november) és az előrehozott érettségi bevezetésével.

Az oktatási törvény módosítása 2006/2007-ben – költségmegtakarítási szándékkal – elrendelte a külön díjazás nélküli 2 foglalkozást a kötelező óraszámom felül, majd ezt 2007. szeptember 1-jétől megszüntette, s egyúttal a pedagógusok kötelező óraszámát 20-ról 22-re emelte. Ezzel két egymást követő tanévben borult fel a foglalkoztatási rend, a pedagógusok munkarendje más-más okból. A külön díjazás nélküli 2 foglalkozás elrendelése nem a tanórákat érintette, hanem a tanórán kívüli foglalkozásokat, így nem befolyásolta a tantárgyfelosztást, az órarendet, míg a következő évben a kötelező óraszám megemlése éppen a tantárgyfelosztás elkészítésére volt hatással. A kötelező óraszám emelése – a korábbi évek átgondolt, racionális tervezésének köszönhetően – nem járt együtt pedagógusok nagyobb arányú elbocsátásával.

Intézményünkben az Oktatási Hivatal 2008-ban teljes körű hatósági törvényességi vizsgálatot végzett, amelynek keretében áttekintette az intézmény dokumentumait:

- a normatív támogatások igénylésének rendjét
- az alapidokumentumokat (PP, SzMSz, IMIP, tantervek)
- a továbbképzések szabályozását, megvalósulását
- a szabályzatokat
- az anyakönyveket
- a beírási és haladási naplókat
- a személyi anyagokat
- a jegyzőkönyveket

Az ellenőrzés végeztével megállapították és jegyzőkönyvben rögzítették, hogy az intézmény működése és dokumentumainak vezetése törvényes. A pedagógusok végzettsége megfelel az előírásoknak, besorolásuk szabályos. A normatív támogatások igénylése a valós helyzetet tükrözi, a csoportok és tagozatok szervezése jogszerű, akárcsak a heti órafelhasználás. 2009.

szeptember elsejei határidővel előírták az etika műveltségterület oktatásának újraszabályozását, ami időközben meg is történt.

Pénzügyi, tárgyi és személyi feltételek

2007-ben a Városi Önkormányzat képviselőtestülete napirendre tűzte intézményei finanszírozhatóságának áttekintését, és a megye Közgyűléséhez csatlakozva átvilágította azokat – a tárgyalt időszak felének működési rendjéről fenntartónknak független szakértőtől származó ismeretei vannak.

Az átvilágítás megállapításainak tükrében a Képviselőtestület erőteljesebben érvényesülő gazdasági hatékonyság szerint módosította a képzési irányok, tagozatok szervezésének lehetőségét, és csökkentette a technikai dolgozók létszámát.

A megszorító intézkedéseknek markáns költségvetési vonzata lett, amelyek működésünkben nyilvánvalóan nagyobb feszültséggel jártak azokon a területeken, ahol a feladatok megmaradtak (gazdasági iroda, osztályösszevonás, magasabb osztály- és csoportlétszámok), mint ahol ezáltal maga a feladat is megszűnt (kisgimnázium, nyelvi tagozat, szakképző évfolyam).

Az intézményfinanszírozás összege (amely tartalmazza az állami normatívát valamint az iskola, a gyermekétkeztetés és a kollégium önkormányzati támogatását) mindezek következtében a 2005-ös 197 millió Ft-ról 2009-re 161 millió forintra csökkent, ami 36 milliós különbség. Ez az összeg lényegében azonos a bér- és járulékköltséggel, ami részben a feladatok megszűnéséből, részben a kötelező óraszámok törvényi felemeléséből eredő megtakarítás (az óraszámemelés 10 %-os bércsökkenést jelent).

A finanszírozási arányok fenntartói szempontból kedvezően változtak, hiszen a tanulólétszám növekedésével emelkedett az állami normatíva is a korábbi évekhez képest. Az előirányzatok és teljesítések egymáshoz való viszonyát gyakran az a tény határozza meg, hogy a költségvetési év meghatározott dátummal zárul, míg a szeptembertől szeptemberig tartó tanév folyamatos. Vannak áthúzódó hatások, a számlák kifizetése hol megtörténhet

december végén, hol csak januárban. Továbbá meglehetősen kiszámíthatatlan a szakképzési támogatások érkezése és a hozzájuk kapcsolódó teljesítés, amit tovább bonyolít a TISZK-en történő kötelező átfuttatás. Kapacitáskihasználásunkból származó pénzüsszegek döntő része tervezéskor a bevételi és kiadási oldalon egyaránt megjelenik (például szállóvendégek étkeztetése), de alaptevékenységünknek is vannak hasonló jellegű elemei (diákétkeztetés, pályázati önrész, tankönyv- és beiskolázási támogatás stb), amelyek teljesítésének elmaradása egyáltalán nem vagy csekély mértékben befolyásolja a működéshez ténylegesen rendelkezésre álló pénzt:

Folyó kiadások és bevételek alakulása (ezer Ft-ban) 2005.		
Megnevezés	Előirányzat	Teljesítés
Összes kiadás:	235.095	223.063
Ebből: Bér	119.891	119.050
TB	41.493	38.295
Beruházás	603	602
Felújítás	6.400	6.330
Összes bevétel:	235.095	227.469
Ebből: Működési	23.778	23.126
Finanszírozási	197.192	197.192
Átvett pénzeszköz	9.000	7.273

Folyó kiadások és bevételek alakulása (ezer Ft-ban) 2006.		
Megnevezés	Előirányzat	Teljesítés
Összes kiadás:	244.357	229.619
Ebből: Bér	125.284	117.266
TB	40.632	36.908
Beruházás	-	-
Felújítás	11.597	11.597
Összes bevétel:	244.357	235.972
Ebből: Működési	28.656	24.237
Finanszírozási	203.086	198.760
Átvett pénzeszköz	10.000	10.114

Folyó kiadások és bevételek alakulása (ezer Ft-ban) 2007.		
Megnevezés	Előirányzat	Teljesítés
Összes kiadás:	255.255	230.131
Ebből: Bér	133.573	117.618
TB	42.579	37.107
Beruházás	2.972	2.952
Felújítás	12.240	11.980
Összes bevétel:	255.255	240.580
Ebből: Működési	37.402	29.873
Finanszírozási	199.303	195.384
Átvett pénzeszköz	10.700	7.845

Folyó kiadások és bevételek alakulása (ezer Ft-ban) 2008.		
Megnevezés	Előirányzat	Teljesítés
Összes kiadás:	266.097	230.787
Ebből: Bér	132.514	125.884
TB	43.188	39.058
Beruházás	12.995	5.712
Felújítás	8.800	8.782
Összes bevétel:	266.097	253.057
Ebből: Működési	40.134	29.467
Finanszírozási	190.402	189.174
Átvett pénzeszköz	13.077	11.674

Folyó kiadások és bevételek alakulása (ezer Ft-ban) 2009.		
Megnevezés	Előirányzat	Teljesítés
Összes kiadás:	243.761	209422
Ebből: Bér	124.625	106.048
TB	39.360	31.391
Beruházás	6.648	6.648
Felújítás	7.992	7.455
Összes bevétel:	243.761	209.848
Ebből: Működési	32.224	23.890
Finanszírozási	189.303	161.851
Átvett pénzeszköz	9.000	10.266

Valóban sarkalatos kérdés volt, hogy sikerül-e megállítani a „kötelező” kiadások (bér, járulékok, élelmiszer, energia, víz- és csatornadíj, áfa) növekedését az összkiadáson belül, hiszen ezek 2005 végére már 90 %-hoz közelítettek, ami azért nagy baj, mert e mellett nemhogy fejlesztésre, még szinten tartásra is alig marad valami. Márpedig az újszerű

oktatásszervezési technikák anyag- és eszközigénye egyre nagyobb, s ha ezt nem tudjuk biztosítani, tevékenységünk lényege sérül. Ma már milliós tétellel áll össze a sokszorosító eljárások, a hang- és képanyag költsége, de az informatikai eszközök folyamatos korszerűsítése és bővítése vagy a könyvtári állomány fejlesztése, a nélkülözhetetlen szakmai folyóiratok megvásárlása sem filléres kérdés:

Költségvetési kiadások megvalósulása %-ban					
Megnevezés	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Bér és Járulékai	71	67	67	71*	66
Élelmiszer	4	5	6	5	5
Energia + Víz-csatorna	6	5	2	2	2
Felhalmozás kiadásai	3	5	6	6	7
Áfa	5	4	4	4	5
Összesen:	89	86	85	88	85

* Önkormányzati határozat következtében elbocsátott dolgozó végkielégítése és az aktuálisan jelentkező jubileumi jutalom összege miatti emelkedés.

Ezért tartjuk nagy jelentőségűnek, hogy a belső arányok torzulását meg lehetett fékezni, majd visszaszorítani. Ma úgy tűnik, hogy a költségvetési kiadásokon belül a bér- és járulékköltségeket hosszú távon is lehet 65-67 %-on stabilizálni, a jelzett tételek pedig összességükben is csökkentek 86-ról 78 %-ra (a képet azért árnyalja, hogy a fűtési költség más intézményekhez hasonlóan a Polgármesteri Hivatal költségvetésében jelenik meg). Azonnal meglátszik a belőle fakadó pozitívum is: a fejlesztések százalékos aránya több mint a duplájára tudott nőni.

Nagyon szép összeg az a 113 millió forint, amit az intézmény alapfeladatainak ellátásán túl, meglévő adottságainak kihasználásával, sikeres pályázatokkal vagy szakképzési és egyéb támogatásokkal szerzett. Nagyon meg kellett – és egyre jobban meg kell – dolgozni érte, de e nélkül lehetetlen lenne elfogadható szakmai színvonalon és tanulóink számára mintául is szolgáló kulturáltabb környezetben dolgoznunk.

A kapacitáskihasználásból származó bevételek költségvetésünkben finanszírozáscsökkentő tényezőként szerepelnek, miközben ezen tevékenységek ellátásának semmilyen bérvonzata nem jelenik meg a bértételek között, mert azok csak az alapfeladatok ellátására nyújtanak fedezetet. Ez a feszültség célprémiumi rendszerrel némiképpen

csökkenthető, de teljesen nem küszöbölhető ki. Sokszor bizony egyáltalán nem könnyű megtalálni azt az egyensúlyt, ami a különböző jogszabályok mindenoldalú szorításában úgy biztosítja a munkavégzést, hogy az törvényes is maradjon, és emberileg is vállalható legyen.

A pályázatokon elnyert összegek nem tartalmazzák két legnagyobb pályázatunk adatait (mintegy 40 millió forintot), mert azt a város többi intézményével együtt az Önkormányzat nyújtotta be; a rendelkezésre álló összeg költségvetésünkön nem fut át, a város vásárolja meg a szükséges eszközöket, és finanszírozza a csatlakozó kiadásokat.

Intézményi ellátási díj (kollégium és menza) nélküli bevételek (ezer Ft-ban)				
Év	Kapacitáskihasználásból származó bevételek	Pályázatokon elnyert összegek	Gazdálkodó egységek pénzbeli támogatása	Összes egyéb bevétel
2005.	12.284	50	7.185	19.519
2006.	13.068	180	9.934	23.182
2007.	16.023	100	7.745	23.868
2008.	12.657	1.180	10.050	23.887
2009.	13.202	760	9.442	23.404
Összesen:	67.234	2.270	44.356	113.860

A 2000-es évek elején felmértük az épületegyüttes állagát, a kötelező eszközjegyzék összeállításakor pedig készítettünk egy másik listát is saját magunknak arról, hogy melyek azok az eszközök, amelyekre ténylegesen és feltétlenül szükségünk lesz, és beszerzésüknek esélye is reális. Tettük ezt azért, hogy az éppen aktuális támogatások elköltése utólag se bizonyuljon ötletszerűnek; a felújítások és beszerzések összhangban legyenek egymással, preferált értékeinket és képzési irányainkat szolgálják. Ennek keretében az elmúlt öt esztendőben

- befejeztük a vizes blokkok esztétikai szempontokat is figyelembe vevő teljes felújítását
- elkészítettük a padlóburkolat – csere mintegy kétharmadát
- alkalmassá tettük a kollégium épületét és berendezését a szőcsényi diákok fogadására
- megkezdtük az IKT alkalmazását lehetővé tevő tantermek felújítását és felszerelését
- pótoltuk a konyha elhasználódott vagy balesetveszélyes nagyobb értékű eszközeit
- folytattuk a tetőfelújítást
- megkezdtük a belső ajtók cseréjét

- az informatika terem megfelelő klimalizálásával megoldottuk a nagy értékű eszközök hővédelmét
- bővítettük a tanári használatra szolgáló számítógépparkot
- elkülönítettük a diákok által használt és az ügyviteli informatikai hálózatot
- elkezdtek a balesetveszélyes belső lépcsők felújítását

E mellett folyamatosan végeztük a kisebb javításokat, az elhasználódott eszközök cseréjét.

Eszközbeszerzéseinkben kiemelt fontosságot tulajdonítunk az informatikaoktatás igényeinek, mert azok nem egyszerűen egy tantárgy oktatását szolgálják, hanem az egész pedagógiai tevékenység alapját vagy háttérét biztosítják. Minden esetben alapos tervezőmunkával, többfordulós egyeztetés után születnek meg a döntések, hogy a lehető leghatékonyabb megoldást tudjuk választani. Ráadásul az informatikai beszerzések új pénzforrásként is funkcionálhatnak: intézményünk ECDL Vizsgaközpont is, és tanfolyamokkal, vizsgáztatással újabb bevételekhez juthatunk. Arról nem is szólva, hogy az eredményes szaktanári felkészítő munka hatására saját tanítványaink is egyre nagyobb számban teszik le ezeket a vizsgákat.

Iskolánkban öt év alatt 618-ról 553-ra csökkent a felhasznált heti óraszám, miközben a megszorító intézkedéseken kívül semmilyen kínálatot nem szűkítettünk, továbbra is biztosítjuk a Pedagógiai Programban rögzített képzéseket.

Az oktatási törvény kötelezően ellátandó óraszámot ír elő minden iskolatípus számára, valamint kijelöli a tagozatok törvényességének óraszámfeltételeit. Ezért kulcskérdés a tanulócsoporthoz racionális, gazdasági feltételeket is figyelembe vevő szervezése, hiszen e nélkül a bér- és járulékköltségek az összkiadás olyan magas százalékát tennék ki, hogy az intézmények finanszírozása lehetetlenné válna.

Ennek veszélyét ismertük fel a 2000-es évek elején, és kezdtük meg annak a rendszernek a felépítését, hogy egy osztályba szervezzük azokat a különböző képzési irányú tanulócsoporthoz, amelyeknek vannak közös tantervű tárgyai (általános gimnázium – szakközépiskola). Így csak azok az órák igényelnek pluszköltséget, amelyek különböző tantárgyakat fednek le, ez a módszer viszont tantervi átcsoportosításokat, nem egyszer évfolyamok közötti tantárgymozgásokat is megkövetel.

Az állami normatívák alapos csökkentése (csoportfinanszírozás) a fenntartó önkormányzatot is arra kényszerítette, hogy bennünket is érzékenyen érintő megszorításokat vezessen be (osztályösszevonás, minimum létszámok felemelése stb).

A döntések gazdasági indokait megértettük, végre is hajtottuk azokat, de következményeik nem könnyen kezelhető többletterheket róttak a tantestületre, miközben a fenntartói határozattal egyidejűleg az állami szabályozás is elrendelte a pedagógusok kötelező óraszámának 10 %-os emelését.

A két intézkedés egybeesése több mint 20 %-os létszámcsökkentéssel járt volna, ha nem számítunk időben az érzékelhető tendenciák várható következményeire. De megfelelő létszámgazdálkodással el tudtuk érni, hogy a történések ne érjenek bennünket felkészületlenül: a felhasználható óraszám jó részét túlórában vagy külső munkatársakkal láttuk el. Ez a módszer egyébként újabb költségmegtakarítást generál, mivel ezekhez a státuszokhoz nem csatlakoznak olyan járandóságok, amelyek a közalkalmazotti jogviszonyhoz igen (szakkönyvvásárlás, munkaruha stb. – de a szerződéseket is szeptembertől júniusig kötjük). Ezért aztán csak egyetlen pedagógustól kényszerültünk megválni – nem mintha személyes tragédiának nem volna egy is sok.

Jelenlegi pedagóguslétszámunk úgy csökkent a 2005-ös 33 főről 28-ra, hogy ez utóbbi adat két részmunkaidőben (félállásban) történő foglalkoztatást is tartalmaz.

Takarékossági okokból nem töltöttünk be egy igazgatóhelyettesi állást, a feladatokat felosztottuk az iskolavezetés tagjai között.

A fentiekben ismertetett technika nem egyértelműen jó megoldás, csak a kisebbik rossz kényszerű választása. Igaz ugyan, hogy a tantestület tagjai így nagyobb biztonságban érezhetik az állásukat, viszont a feladatok elosztása nem lehet optimális. Az óraadók csak főállású munkahelyük rendjének függvényében terhelhetők, a napról napra növekvő tanórákon kívüli teendőkbe nem vonhatók be arányosan.

Általában úgy véljük, hogy a társadalom az indokoltnál is nagyobb mértékben hártja működésének zavaraiból eredő problémáit az iskolarendszerre, miközben a feltételeket nem biztosítja hozzá, sőt hatáskörét folyamatosan nyirbálja; ráadásul a rendkívül szétaprózott ellátóhelyek tevékenységét és jogkörét az állam törvényi szinten sem képes összehangolni.

Mit tehetnénk mást, végezzük a dolgunkat, és bízunk benne, hogy a tanügyigazgatásnak a pedagógusterhek (gyakran értelmetlen) növelésében megmutatkozó kreativitását egyszer majd csak korlátozni fogja a gyermekek elemi érdekének józan végiggondolása: A gyermek- és ifjúságvédelem ott kezdődik, hogy ne állandóan fáradt, kimerült pedagógusok neveljék őket.

Abban, hogy mindezek ellenére kellő odaadással, szakmai felkészültséggel tudtuk végezni feladatainkat, a hivatástudat mellett bizonyára volt szerepe a gyökerekhez történő kötődés megtartó erejének is, amiből a legnehezebb pillanatokban is hitet lehetett meríteni. Előző beszámolónkban elmondhattuk, hogy tantestületünk fele ebben az iskolában érettségizett – ez a szám mára 70 % fölé emelkedett.

Nyilván nem az általunk felkínálni tudott szerény fizetések (törvényi minimum) csábították haza az egyetemi városokból a nyelveket beszélő diplomás fiatalokat, hanem olyan légkör emlékét őrizték magukban egykori diákéveik színteréről, ami miatt vágytak vissza – de talán sikerrel nevelték beléjük tanáraik a szülőföld szeretetét is.

Intézményünkben az elmúlt öt esztendőben kizárólag jogszabályi kötelezettségből fakadó béremelések voltak (központi bércorrekció, soros előrelépés, több szakot tanítók pótléka, szakvizsga).

Az alábbi táblázat a 2009. decemberi, besorolás szerinti alapbérek átlagát mutatja, amely adat tartalmazza a több szakot tanítók öt és hét százalékos bérpótlékát, valamint a havi bruttó 180 000 Ft alatti jövedelműek bérkiegészítését, ami ettől az évtől kezdve megszűnt:

Besorolás szerinti alapbérek átlaga 2009. december		
Alkalmazottak	Bruttó bér (Ft)	Nettó bér (Ft)
Technikai dolgozók	102.376	77.715
Pedagógusok	179.464	127.939

Beiskolázás

A megye demográfiai adataiból és a középiskolák számának növekedéséből már az ezredfordulón világosan látszott, hogy a tanulólétszám megtartásáért kíméletlen verseny fog megindulni az intézmények között: Hosszú távon csak az az iskola tud talpon maradni, amelyik piacképes képzési irányokat kínál, és természetesen eredményes oktató-nevelő munkát folytat, de emellett arról is gondoskodik, hogy a szükséges információk eljussanak a végzős általános iskolásokhoz és szüleikhez. Ezért dolgoztuk ki az intézmény beiskolázási stratégiáját, amit a tapasztalatok tükrében folyamatosan finomítunk.

Rendszeresen felülvizsgáljuk képzési irányainkat, és a szükséges változtatásokra időben felkészülünk – a piaci igények felméréseivel, a szükséges új dokumentumok kidolgozásával, továbbá engedélyeztetésével (tananyagtartalom és képzési irányok című fejezet).

Független kimeneti és folyamatértékeléssel követjük nyomon a pedagógiai munka eredményességét, a kapott adatok elemzésével megfogalmazzuk tartalmi és módszertani teendőinket (mérés, értékelés és módszerek című fejezet).

Folyamatos tájékoztatással, kapcsolattartással, az oktató-nevelő tevékenység széleskörű bemutatásával gondoskodunk róla, hogy az érintettek minél több, a valóságnak megfelelő ismerettel rendelkezzenek az iskoláról:

- Pályaválasztási kiadványokat készítünk, kétféle változatban, az egyik a figyelem felkeltését, a másik a részletes tájékoztatást szolgálja
- A KIR-ben, a megyei kiadványban, a Városi Televízióban és saját honlapunkon is az eszköznek megfelelő pályaválasztási anyagot teszünk közzé
- November hónapban pályaválasztási osztályfőnöki órákat tartunk a nyolcadikosoknak a város és a városkörnyék valamennyi általános iskolájában
- Ugyanezen intézményekben a végzősök szüleinek pályaválasztási szülői értekezleteket tartunk november-december hónapban
- Folyamatosan tájékoztatjuk a helyi médiumokat iskolánk rendezvényeiről és eredményeiről
- Évi egy alkalommal – a felvételi eljárás megkezdése előtt – nyílt hetet tartunk. Ezen a héten szombaton is tanítunk, rendezvényeket tartunk és bemutatjuk az iskolát; hogy

azok a szülők és diákok is ellátogathassanak hozzánk, akik munkarendjük miatt ezt hétközben nem tehetik meg

- A helyi és a környező általános iskolák minden olyan rendezvényén képviseltetjük magunkat, amelyre meghívást kapunk
- Téma napjaink- és heteinkre vagy a Berzsenyi-nap keretében meghirdetett pályázatainkba bevonjuk a város és a térség általános iskoláit, a számukra érdekesnek ígérkező rendezvényekre pedig meghívjuk őket és tanáraikat
- Tanítványaink ellátogatnak volt iskolájukba, és beszélnek volt diáktársaikkal nálunk szerzett tapasztalataikról
- Honlapunkon hozzáférhetővé tesszük az iskolában folyó tevékenységet bemutató információkat, minél gazdagabb fénykép- és filmanyaggal

Sajnos jól számoltunk a várható tendenciákkal, mert az elmúlt öt esztendő megyénkre vagy térségünkre vonatkozó statisztikai adatai azt bizonyítják, hogy folyamatosan csökken a középiskolák tanulólétszáma. Míg Somogy megyében a 2005-2006-os tanévben 12259 fő tanult gimnáziumban és szakközépiskolában, addig a 2008-2009-es tanévben már csak 9090 fő – a különbség több mint 3000 diák. A drasztikus tanulólétszám-csökkenést a középiskolák számának változása kellett, hogy kövesse: 2005-ben még 64 önálló feladatellátási helyet jelzett a statisztika, a tavalyi tanévben már csak 49-et:

	Iskola, feladat-ell. hely	Gimnáziumi nevelés és oktatás	Iskola, feladat-ell. hely	Szakközépiskolai nevelés és oktatás	Összesen
2008/2009	23	4859 fő 420 fő 5-8. évfolyamon 4439 fő 9. és magasabb évfolyamon	26	4231 fő 3269 fő 9-12. évf. 962 fő 13. és magasabb évfolyamon	9090 fő
2007/2008	24	5200 fő 463 fő 5-8. évfolyamon 4737 fő 9. és magasabb évfolyamon	37	6965 fő 5296 fő 9-12. évf. 1669 fő 13. és magasabb évfolyamon	12165 fő
2006/2007	26	5257 fő 512 fő 5-8. évfolyamon 4745 fő 9. és magasabb évfolyamon	39	7109 fő 5351 fő 9-12. évf. 1758 fő 13. és magasabb évfolyamon	12366 fő
2005/2006	24	5198 fő 558 fő 5-8. évfolyamon 4640 fő 9. és magasabb évfolyamon	40	7061 fő 5472 fő 9-12. évf. 1589 fő 13. és magasabb évfolyamon	12259 fő

Vizsgáltuk a bennünket közelebbről érintő térség rendelkezésre álló adatait is, és azt láttuk, hogy azoknak a településeknek az általános iskoláiban is hasonló a helyzet, ahonnan tanítványaink érkeznek:

Marcali környékén lévő települések általános iskoláiban lévő tanulólétszámok				
Település	2005.	2006.	2007.	2008.
Balatonkeresztúr	172	164	156	140
Balatonfenyves	140	132	120	136
Balatonszentgyörgy	263	241	225	227
Böhönye	314	296	296	302
Kéthely	197	192	177	154
Mesztegyő	181	212	159	156
Nagyszakácsi	28	31	28	29
Nemesdéd	37	41	37	40
Nemesvid	87	88	94	42
Nikla	75	91	80	76
Öreglak	242	232	157	163
Pusztakovácsi	83	75	66	67
Sávoly	100	93	91	90
Somogyfajsz	88	88	91	86
Vése	128	128	143	133

Három év alatt 14 %-os csökkenés történt, ami 300 diákot jelent – ez pedig egy átlagos nagyságú középiskola tanulólétszáma.

Ilyen körülmények között jelentős sikernek tartjuk, hogy iskolánk adatai nem növelik ezt a tendenciát – nemcsak megőrizni, hanem 22 %-kal növelni is tudtuk tanulólétszámunkat:

tanév	tanulók száma	osztályok száma	1 tanulócsoporthoz jutó létszám
2005/2006	251	13	19,31
2006/2007	265	13	20,38
2007/2008	268	11	24,36
2008/2009	302	11	27,45
2009/2010	308	11	28,00

A képet tovább árnyalja, hogy az elmúlt három évben sem nyolcosztályos sem szakképző évfolyam nem indult, merítési lehetőségünk kizárólag az általános iskola nyolcadik évfolyamára szűkölt.

Ráadásul elmondhatjuk, hogy a kezdő évfolyamok belső arányai is kedvezőek: Míg a tagozatos képzést választó, jobb tanulmányi eredményű nyelvi előkészítősök átlagléttszáma öt

év viszonylatában 40,1, addig az egyszerű gimnazistáké és szakközépiskolásoké együttesen 29,8 fő.

Bármennyire jól eső érzés is látni ezeket az eredményeket, magabiztos tétlenségre ragadtatni magunkat megbocsáthatatlan könnyelműség volna: nem lesz könnyű a jövő sem:

- Noha öt év alatt eltűnt a rendszerből 15 feladatellátási hely, az egy intézményegységre eső tanulólétszám tovább csökkent: a 2004/2005-ös tanévben 193 fő volt, a 2008/2009-esben már csak 184
- Somogy megye születési adatai még nyomasztóbb képet tárnak elénk: Míg a 2004/2005-ös tanévben középiskolába lépők (1990-ben születtek) száma a megyében 4168 fő volt, addig a 2009/2010-es tanévre ez a szám már csak 3767. A csökkenés végig folyamatos, az utolsó adatot túlzás nélkül nevezhetjük tragikusnak: Somogyban 2008-ban mindössze 2078 gyermek született, ez alig fele az 1990-esnek.

Elemi érdekünk tehát, hogy a jövőben is mindent megtegyünk iskolánk fennmaradásáért. Átgondolt, koncepciózus tervezéssel, a környezeti kihívásokra történő gyors reakciókkal, állandó megújulásra képes pedagógiai munkával szeretnénk megőrizni az intézményt városunk számára.

Tananyagtartalom, képzési irányok

Alapdokumentumaink elfogadásával a fenntartó Önkormányzat kijelölte számunkra a lehetséges képzési irányokat, tagozatokat is, amely részben az iskola kezdeményezésére, részben az intézményi átvilágítás következtetéseiből eredő fenntartói döntések révén az elmúlt időszakban többször módosult.

Megszűnt a nyolcosztályos gimnázium, felmenő rendszerben ebben az évben tanulnak utoljára ezen a tagozaton diákok nálunk. Ennek a képzésnek kétségtelenül nagyobb a költségigénye, az is jól látható, hogy működésének közel húsz éve alatt drasztikusan csökkent az adott korosztály létszáma, és valóban nehezen gazdálkodható ki fenntartása. De talán érthető, hogy nem könnyen éltük meg kimúlását. Nemcsak azért, mert dokumentumainak, tanterveinek megalkotásában, módszertanának kidolgozásában rengeteg munkánk fekszik; hanem azért is, mert változatlanul hiszünk benne, hogy ez a Magyarországon a két világháború között olyannyira sikeres iskolatípus a mi korunkban is részben többet, részben mást tud nyújtani, mint létező alternatívái. Bízunk benne, hogy kedvezőbb népesedési és gazdasági helyzet is adódik még a jövőben, amikor újraindítása is megtörténhetik még.

Érdeklődés hiányában évek óta nem indítottuk az angol és a német tagozatos négy évfolyamos képzést, ez viszont várható volt. A választott idegennyelvet intenzíven tanulni vágyók inkább az időközben megjelent új lehetőségekkel élnek: a nyelvi előkészítővel kombinált gimnáziumi oktatást választják.

Az előző beszámoló készítésének idején ennek a formának még csak a német változata élt, akkor hirdettük meg először angol nyelvből is. Bár mindegyikről elmondható, hogy beváltotta a hozzá fűzött reményeinket, napjainkban egyre növekvő mértékben válik népszerűvé az angol. Nyilván sok oka van ennek, közülük biztosan az egyik legfontosabb, hogy a diákok manapság az angol nyelv tudásában találják meg azt a praktikus hasznot, amit a nyolcvanas-kilencvenes években a németben láthattak. A gyakorlat bebizonyította, és ez azóta a városban már széles körben el is terjedt, hogy mennyi előnnyel jár ez a képzési forma, így a nagy érdeklődés miatt korántsem tudunk minden jelentkezők felvenni.

Az első év tanterve szerinti heti 15 nyelvi óra több, mint az általános gimnáziumban kötelező négyévi óraszám, ami nemcsak mennyisége, hanem intenzitása miatt is sokkal

eredményesebb, ráadásul ezek a diákok a további négy évben is emelt óraszámokban tanulják a kiemelt nyelvet.

Az előkészítő évfolyam tantárgyi struktúrája alapjaiban tér el a szokványostól. Hagyományos értelemben vett tantárgyként a nyelv mellett csak az informatika funkcionál (heti hat órában), egyébként olyan, órarendbe iktatott foglalkozásokkal töltjük ki a rendelkezésre álló időkeretet, amelyek a célravezetőbb tanulási technikák elsajátítását szolgálják (tanulásmódszertan), vagy pedig a gondolkodási műveletek kialakulását és fejlesztését segítik (nyelvi készségfejlesztés és logikai készségfejlesztés).

Természetesen testnevelés óráik nekik is vannak.

Ez a foglalkozás – és tantárgyszerkezet teszi lehetővé, hogy a diákok a klasszikus értelemben vett „leketanulásra” fordított energiája egy irányba hasson: A nyelv tanulására koncentrálhassanak.

Csaknem fél évszázada működik iskolánkban közgazdasági szakközépiskolai képzés, amiről elmondhatjuk, hogy csak a neve maradt változatlan. Tananyagtartalmában és időkeretében, záróvizsgarendszerében többször is teljesen átalakult. Jelenleg a szakmai alapozással kombinált közismereti képzésre (négy év) épülő szakképzés (1,5 illetve 2 év) van érvényben. Új elem az érettségi szabályzatban, hogy a szakközépiskolások meghatározott szakmai alapozó tárgyakból (közgazdaságtan, üzleti gazdaságtan) is tehetnek érettségi vizsgát, a választható vagy a kötelezően választható tárgyak terhére.

Öt évvel ezelőtt már jól látszott, hogy az érettségi utáni középfokú szakképzés az igényesebb fiatalok számára egyre kevésbé lesz vonzó, hiszen ugyanennyi idő alatt elvégezhetik a felsőfokú változatot is, amit a felsőoktatás részeként, a szakirányú egyetemi továbbtanulásba modulként beszámítanak.

Ezért a miskolci egyetemmel együttműködve több éves munkával kidolgoztuk a teljes szakmai anyagot a felsőfokú szakképzés két szakterületén, a közgazdaságin és az idegenforgalmin. Az idegenforgalmira azért gondoltunk, mert térségünk adottságaiból és városunk fejlesztési terveiből úgy tűnik, hogy lesz igény a munkaerőpiacon ilyen végzettségű szakemberekre.

Időközben mindkét szakmai program sikeres akkreditációja megtörtént, s ha fogadókészség is van rá, semmilyen akadálya nincs annak, hogy Marcaliban megkezdődjön a felsőfokú oktatás.

A tavalyi tanévben készítettük el az emeltszintű testnevelés oktatásának teljes körű szakmai anyagát, kerettantervre épülő helyi tantervvel. Ezt úgy dolgoztuk ki, hogy továbbtanulási lehetőséget biztosítson a Mikszáth úti iskola sporttagozatosainak, megfelelő alapozást nyújtson a városi egyesületekben sportoló fiataloknak, és nem utolsósorban elméleti felkészítést biztosítson a testnevelésből emeltszinten érettségizni kívánóknak.

A tagozat indítását a Városi Önkormányzat engedélyezte, és a törvényi szabályozásnak megfelelően 2009 októberében meg is hirdettük – így a jelenlegi nyolcadikosok a februári felvételi eljárásban már jelentkezhetnek is rá.

A megváltozott oktatási törvényből következően a tananyagtartalom kiválasztása és elrendezése jó részt megtörtént az előző ciklusban, az elmúlt évekre maradt viszont – az új helyzetnek megfelelően – a nyelvi előkészítő évfolyamok – német és angol – felmenő rendszerű, emelt óraszámú tanterveinek a kulcskompetenciákat szem előtt tartó átdolgozása, a mozgókép- és médiaismeret emeltszintű tantervének kidolgozása valamint az etika műveltségterület tantárgyi integrációja.

Egészen bizonyos, hogy mind a tananyagtartalomban mind a képzési irányokban hoznak majd változást az eljövendő évek is. Kétségtelen, hogy ezek kidolgozása és menedzselése a tantestületre és az iskolavezetésre is egyaránt jelentős pluszterheket ró, de a mai körülmények között nincs olyan képzési forma, amely örök időkre fenntartaná az iskolahasználók folyamatos érdeklődését, és illeszkedne a helyi igényekhez. Ahogy magunk között mondani szoktuk: Amikor valaminek a népszerűsége a csúcsra ér, akkor már komolyan el kell kezdeni foglalkozni azzal, ami helyette lesz.

Módszerek

A fő funkciójában ismeretszerzésre koncentráló iskola a civilizációs és társadalmi lehetőségekkel összhangban évszázadok alatt jól tudta betölteni szerepét.

A diákok életében a tanár gyakorlatilag az ismeretek egyetlen, de legalábbis fő forrásának számított. Az információk tőle származtak, s ami mégsem, ahhoz is többnyire ő irányította a megfelelő utat. A tanítás-tanulás folyamatának teljes rendszere a verbális gondolkodás csatornáira és módszereire épült, a megismerés más típusú formáinak inkább csak megerősítő, néha pusztán illusztratív jellege volt (pl. szemléltetés, munkáltatás).

A mai tizenévesek azonban már a képekben gondolkodó tömegkultúra hatása alatt szocializálódtak, nyelvi kultúrájukban a nyilvános nyelvhasználat uralkodik a formálissal szemben. Az ismeretek végtelenül könnyen hozzáférhetők, a pillanatnyi szükségleteknek megfelelően megszerezhetők és eldobhatók. Nemcsak az ismeretszerzésben, hanem a felnövekvő nemzedékek teljes szocializációjában is egyre szűkebb területet fog át az iskola, és legalább ennyire sajnálatos, hogy a család is. A társas kapcsolatok, a céltételezett együttműködés szabályainak interiorizációja szegényesen fejlődik, hiszen az ezek kialakulásában olyan fontos szerepet vivő játéktevékenységet a személyes elkülönülés uralja, amit a tárgyi gazdaság, a virtuális élmények jellemeznek.

A felsoroltakat természetesen nagyobb léptékű és egyéb területeken jellemző társadalmi változások és problémák tovább árnyalják – többnyire felerősítve hatásukat.

Tagadhatatlan, hogy tantestületünk számára a legnagyobb pszichikai kihívás ezekben az években, hogy megtanuljuk elviselni a naprakész szakmai tudás, a szaktudományi igényesség elsődleges értékének háttérbe szorulását, és belátni, hogy a tanár szaktárgyi tudása nem számít immanens értéknek többé, amihez a diák kötelessége felnőni – munkáját az minősíti, hogy tevékenysége következtében mennyi hozzáadott érték jelenik meg a tanulók kompetenciáiban.

A középiskolai – ezen belül főleg a gimnáziumi oktatásban a kezdetektől egészen a közelmúltig eleve szinte kizárólag motivált diákok kerültek. Az egész rendszer, a tananyagtartalomtól a módszertanon át a tanulói minősítés társadalmi megítéléséig, erre épült.

A motiválatlanság számszerűleg alig kimutatható, periférikus jelenség volt csupán; a tanulási kudarcok is elsősorban az előképzettség hiányosságaiból, az irreálisan kitűzött célokból vagy a szellemi teljesítőképesség korlátaiból fakadtak.

A tömeges motiválatlanság kezelésére nemcsak az egyetemi tanárképzés nem készítette fel, hanem a rendszer egésze sem számolt vele, mert nem volt rá szükség.

Mindezekből következően beláttuk, hogy oktatómunkánk eredményességének a reménye is csak akkor lehet meg, ha módszertani kultúránkat megújítva próbálunk meg célravezetőbb, hatékonyabb utakat találni az új évezred fiataljaihoz.

Túl azon, hogy több kollégánk egyetemi képzés keretében szerzett ezen a területen újabb képesítést, kidolgoztuk a tantestület egészét átfogó, belső továbbképzési rendszerünket is, amely négy modulból állt össze:

- neveléstudományi, pszichológiai, szociológiai elméleti alapozás /Miskolci Egyetem/
- gyermek- és ifjúságvédelem, a tizenévesek szubkultúrája/ BOKA/
- kooperatív tanulás, kooperatív technikák /Kaposvári Egyetem/
- a kompetencia alapú oktatás módszertana /Kaposvári Egyetem/

A tantestület közel egyharmada jelenleg is folyamatos továbbképzésen vesz részt a TÁMOP 3. 1. 4. program keretében, a Városi Önkormányzat sikeres pályázatának köszönhetően.

Meg kívánjuk jegyezni, hogy valamennyi továbbképzésünket pályázati forrásból és az állami költségvetésben e célra elkülönített és csak erre felhasználható normatívából fedeztük.

Minden rendelkezésünkre álló eszközt felhasználva próbálunk megbirkózni a problémával, s ha sikerült is elmozdulnunk a holtpontról, látványos – és önmagunk számára is megnyugtató – sikerekről nem tudunk beszámolni. Nyilvánvaló az is, hogy mindez olyan többelemű és szerteágazó társadalmi kérdés, ami következményeiben az iskolában csapódik le ugyan, de a megoldás eszközei nem az iskolákban vannak.

Reménykeltő viszont, hogy diákjaink többsége még mindig tisztelettel tekint tanáira, akiknek ha követendő mintát már nem is, de jó értelemben vett tekintélyt ad szakmai tudásuk, emberi értékük, sőt követett értékrendjük is.

Az új tanítási – tanulási technikák – a középiskolában megszokottakkal szemben – meglehetősen anyag- és eszközigényesek. Ezért az elmúlt években arra törekedtünk, hogy pályázati forrásokból és a gimnáziumi oktatás infotechnikai környezetének megteremtésére felhasználható szakképzési támogatásból kicsit megelőzzük magunkat; hiszen okkal számíthattunk rá, hogy az ország gazdasági helyzete és a fenntartó egyre szűkülő forrásai nem fognak lehetővé tenni nagyobb szabású fejlesztéseket az elkövetkezendő években.

Mérés, értékelés

Az elmúlt évtizedekben a közoktatás-irányítás a központosítástól az intézményi önállóság irányába mozgatta a rendszert. Az ismert társadalmi változások miatt ez a szemléletváltás elengedhetetlen feltételnek bizonyult ahhoz, hogy az iskolák alkalmassá tudjanak válni megváltozott szerepkörük betöltésére. Viszonylag rövid idő alatt kiderült azonban, hogy az egyediség, az újítás, a szinte parttalanra vált önállóság mindenekfelett álló értéként történő preferálása súlyos zavarokat teremt. Az oktatási intézmények minden külső szakmai kontroll nélkül működtek, nem tudták saját teljesítményüket elhelyezni a palettán, ez viszont kiszolgáltatott helyzetbe hozta az iskolahasználókat.

A szakfelügyeleti rendszer felszámolása megszüntette a folyamatellenőrzést, az eredményesen működő szakmai műhelyeket, és megfosztotta a munkájukra igényes pedagógusokat a segítő támogatástól; a gyengébben teljesítő intézményeket pedig saját eredménytelenségükkel történő szembesüléstől.

A folyamatellenőrzés a középfokú oktatásból is eltűnt, speciális helyzetünkből adódóan azonban – különösen a gimnáziumokban – legalább működött az eredményértékelés: az érettségi és a felvételi vizsga.

Az érettségi vizsga nyilvános; a független, szakhatóság által központilag kijelölt vizsgabizottsági elnök irányításával zajlik, akinek betekintési joga van az intézménynek a tárgykörhöz kapcsolódó teljes dokumentációjába. Az elnök végül részletes írásbeli elemzést készít, amelyben értékeli az iskola munkáját a dolgozatok javításának szabályszerűségétől a törvényességen át a maturandusok neveltségi szintjéig.

A 2005-ben bevezetett kétszintű érettségi vizsga a korábbinál nagyobb felelősséget ró az iskolákra. Az új rendszer ugyan jelentősen növelte az intézmény feladatait, adminisztrációját, a pedagógusok munkáját, de pozitív hozadéka is vannak. Az érettségi vizsgatárgyakat tanító kollégák több mint 40%-a rendelkezik emeltszintű vizsgáztatói végzettséggel, közülük többen rendszeresen vizsgáztatnak emeltszintű tantárgyi bizottságokban, s az itt szerzett tapasztalatokat kamatoztatják saját munkájukban.

Az elmúlt öt évben számos diákunk tett – élve az új vizsgarendszer adta lehetőségekkel – emeltszintű vagy előrehozott érettségi vizsgát.

Az emeltszintű vizsgákat az Oktatási Hivatal szervezi, az érettségizők független tantárgyi bizottságok előtt adnak számot tudásukról. Az emelt szint választásában szerepet játszik az a tény, hogy idegen nyelvekből a felsőoktatási felvételi előírja az emelt szintet a nyelvszakos képzésekhez, illetve a nívósabb, a munkaerőpiacon leginkább hasznosítható diplomát adó egyetemekre, népszerűbb egyetemi képzésekre csak az emeltszinttel járó többletpontok megszerzésével lehet biztosan bejutni. Ennek ismeretében diákjaink elsősorban idegen nyelvekből, történelemből, matematikából és biológiából választották ezt a szintet, de szép eredmények születtek magyar nyelv és irodalomból és mozgóképkultúra és médiaismeretből is az emeltszintű vizsgákon a tantárgyi bizottságok előtt.

Az emeltszintű vizsgák magas száma és jó eredményei azt bizonyítják, hogy tanulóink a megszerzett biztos tudás birtokában bátran vállalkoznak erre a külső megmérettetésre, és sikeresen teljesítik is a követelményeket. Az elmúlt 5 évben 31% az emeltszinten érettségiző végzősök aránya, ez háromszorosa az országos átlagnak. Az emeltszintű vizsgaeredmények ötéves átlaga 4,75. Ezek az eredmények az intézményben tanító pedagógusok kiemelkedő szakmai munkáját dicsérik:

év	Emeltszintű vizsgák átlaga
2005	4,91
2006	4,5
2007	4,71
2008	4,9
2009	4,71

Új elem az előrehozott vizsga, amelyet az alsóbb évfolyamon tanuló diák abban az esetben tehet le, ha a választott vizsgatárgy előírt tantervi követelményeit az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig teljesítette, abból az előírt osztályzatot megszerezte. Azokból a tárgyakból érdemes előrehozott érettségit tenni, amelyeket csak 9-10. évfolyamon tanulnak. Általában ez a jellemző, hiszen a 11. évfolyamosok informatikából és földrajzból tettek a legnagyobb számban ilyen típusú vizsgát, valamennyien sikeresen. A nyelvi előkészítősek közül többen vállalkoztak idegen nyelvből – elsősorban németből – a vizsgára. Nekik egy-egy osztályozó vizsgát kellett tenniük az írásbelik kezdetéig azon évfolyamok tantervi

követelményeiből, amelyekből még nem szereztek év végi osztályzatot. Ez jelentős többletmunkát, intenzívebb felkészülést jelentett számukra és felkészítő tanáraik számára a tanév során, de az eredmények magukért beszélnek. Kiemelendő, hogy német nyelvből néhányan emelt szinten tették le az előrehozott érettségit, valamennyien jeles eredménnyel.

Természetesen az érettségi vizsgához nemcsak tárgyi ismeretekre van szükség, a tanulóknak el kell érniük egy neveltségi szintet, hiszen bizonyos fokú érettség kell ahhoz, hogy felnőjenek a feladathoz, alkalmasak legyenek a megmérettetésre. Az előrehozott vizsgát tevő diákok magas száma az intézmény nevelőmunkájának eredményességét is bizonyítja.

Az intézmény oktató-nevelő munkáját minősítik az emeltszintű eredmények mellett a középszintű érettségi vizsgák elnöki értékelései is:

2005

„az érettségi vizsga előkészítése, az írásbeli érettségi lefolytatása gondos, szakszerű volt;”

„A vizsgázók megjelenése (öltözéke) és magatartása példamutató volt, ebben bizonyára szerepe van az osztályban tanító kollégáknak és az osztályfőnöknek.”

„A feleletek során meggyőződhattünk a többség jó tárgyi tudásáról, igényes nyelvhasználatáról.

A vizsgázók eredményei alátámasztják az alapos, következetes tanári felkészítő munkát.”

„Összegezve: a 12.A osztály jó teljesítményével hozzájárult az intézmény értékeinek gazdagításához. Gratulálok az igazgatónak, az osztályfőnöknek és az osztályt 8 évig tanító kollégáknak. A nyolcosztályos gimnáziumi képzési forma új vonásokkal való gazdagítása az iskola hírnevét, értékeit viszi tovább. A középszintű érettségi helyi bemutatkozása, megvalósítása eredményes volt.”

2006

„Az iskola vezetése biztosította a vizsgáztatáshoz szükséges nyugodt körülményeket. Az osztályfőnök, illetve az osztályt tanító kollégák munkáját dicséri, hogy a tanulók a két nap

alatt nemcsak tudásukról adtak számot, hanem arról is, hogy külső megjelenésük és magatartásuk is megfelelt a vizsga méltóságának.”

„A kollégák igazi pedagógusok, jól felkészültek. Segítő kérdéseik átgondoltak voltak, személyiségük nyugalmat áraszt, így valamelyest sikerült oldani, enyhíteni a diákok izgalmát.”

2007

„A szóbeli vizsga jól szervezett, pontos, precíz volt. A szóbeli tételek, segédeszközök és a gyakorlati feladatok előkészítettsége kifogástalan és az előírásoknak megfelelő.”

„A kérdező tanárok mintaszerűen betartották az előírásokat, csak szükség esetén kérdeztek, érzékelhető volt, hogy nem először vizsgáztatnak professzionálisan. A vizsgázók elkészült projektmunkái mozgóképkultúra és médiaismeret és utazás és turizmus tantárgyakból színvonalasak.

A vizsgázók eredményei és érettsége megfelelt a középiskolai érettségi színvonalának. Néhány tanuló kiváló, érdekes feleletét hallgatva meggyőződhettem a magas színvonalú munkáról és felkészítésről. Különösen tetszett a tanulók magas szintű nyelvtudása, jól értették az irányított kérdéseket és önálló nyelvi fordulatokkal is kiegészítették szép szóbeli feleletüket. Más tantárgyakból is átgondolt, kifogástalan feleleteket produkáltak, ez az összesítő eredményekből és dicséretekből is kitűnik.”

2008

„A jelöltek és a vizsgabizottság tagjai, az érettségihez méltó, ünnepélyes öltözetben jelentek meg. Megilletődött magatartásukkal, odaadó figyelmükkel emelték az érettségi vizsga tekintélyét.”

„A jelöltek általában vázlat alapján, szabad előadásban feleltek. Több olyan jelölt volt, aki teljesen szabadon adott elő.

A nagyon jó feleleteknél tapasztalhattuk azt, hogy a jelöltek saját véleményüket és szemléletüket viszik bele a kifejtendő anyagba. A jobb tanulók jól ismerik fel az összefüggéseket, megértik a kérdésekben rejlő problémákat, keresik az összefüggéseket úgy, hogy azokat behelyezik a társadalmi-történeti háttérbe.

A vizsgázók reakció- és vitakészsége elfogadható. Néhányan kitűnően érvelnek
A vizsgák alapján egyértelműen látszik, hogy a szaktanárok odaadó munkájuk során erősítették a jelöltek gondolkodási képességét.”

„Különösen pozitív a tapasztalatom a magyar nyelv és irodalom, történelem, és a nyelvi feleleteknél. A szaktanárok jól érvényesítik a szaktárgyak formai követelményeit. (gyakorlati feladatok, térképhasználat, párbeszéd az idegen nyelveknél stb.)

A kérdező tanárok pszicho-pedagógiai attitűdjeivel elégedett lehet az iskola vezetése, hiszen a jelöltek és a tanárok viszonya, a tanárok kérdéskultúrája, hangneme az iskolában elvárható, mélyebb kapcsolatokat tükrözik.”

„Külön dicséret illeti az iskolát, az osztályban tapasztalható nagyszámú nyelvvizsgáért. Ez a hozzáállás meglátszott a szóbeli feleleteken is mind két nyelvből. Nem tudok elmenni a jelentésben amellet, hogy ne említsem meg a több emeltszintű érettségizőt idegen nyelvből, akik jeles eredményt szereztek.”

„Az év végi eredményeket és az érettségi eredményeket összehasonlítva a tantárgyak „hozták az év végi eredményt, vagy a szignifikancia határon belül jobbat mutattak. A hozzáadott értékekben általában többségében azonos, vagy jobb eredmények születtek.”

„Összességében megállapítom, hogy a Berzsenyi Dániel Gimnázium, Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium (Marcali, Petőfi u. 16. 8700) 12. A osztályában az elmúlt évek során mindent megtettek az egyetemes és a magyar kultúra elsajátításáért, s az általános műveltség magas színvonalra emeléséért.”

2009

„Az érettségi vizsga jó körülmények között zajlott, a szervezés, lebonyolítás mintaszerű volt. A jelöltek viselkedése, öltözéke megfelelő volt. A tanárokon látszott, hogy a tanítás során mindent megtettek a siker érdekében, de itt már a vizsgázóknak kellett önállóan számot adni tudásáról. A vizsgáztatók mindannyian tapasztalt kérdezők, jól ismerik tanítványaikat, segítőkészek. Az osztályfőnök gondoskodása mindenkire kiterjedt.”

„Ma a technika világában sokan egyre kisebb jelentőséget tulajdonítanak a helyesírásnak, a nyelvtani fogalmak pontos ismeretének. Ezért is örömmel hallgattuk a szép, tartalmas felelteket magyar nyelvtanból.”

„Idegen nyelvből a szóbeli vizsga célja a beszédképesség és az önálló témakifejtés értékelése. A szaktanár minden vizsgázójának tudásáról meggyőződött. Sok szép, önálló témakifejtést és valóban beszélgetést hallhattunk.”

„Számomra újdonság volt, hogy a diákok projektmunkákat készítettek. Érdeklődve olvastam a dolgozatokat. Úgy gondolom, hogy ez a vizsgáztatási forma azért is jó, mert a tanuló érdeklődési körének megfelelő témát választhat, és a biológia nem elvont tudományt jelent számára. Természetesen ez a szaktanár részéről külön figyelmet, irányítást, sokirányú felkészültséget követel. A szóbeli vizsgán jó eredmények születtek.”

„Informatika: A legtöbb tanuló előrehozott érettségig tett ebből a tárgyból. Mindannyian jól felkészültek, gördülékenyen, önállóan feleltek. A szóbeli vizsgán így megérdemelten nagyon jó eredmények születtek. A jelölteknek jövőre már kevesebb tárgyból kell vizsgát tenniük, a jelenlegi vizsgarendszer egyik előnyét használták ki a diákok.”

Az érettségi mint kimeneti értékelés eredményessége visszaigazolta tehát, hogy jól terveztük meg Pedagógiai Programunkban a törvény által biztosított, alapóraszámokon felüli órakeret felhasználásának leghatékonyabb formáit. Fontosnak tartottuk ugyanis, hogy a különböző képességű, eltérő életcélokat vagy képzési irányokat preferáló diákok differenciált oktatásban részesülhessenek, még hozzá szervezett formában:

- az alapképzés a törvényi minimum óraszámok keretei között folyik
- heti 2-2 órában 10 tantárgyból biztosítunk felkészítést középszintű érettségire a 12. évfolyamon
- heti 3-3 órában 10 tantárgyból biztosítunk emeltszintű felkészítést a 11-12. évfolyamon
- azoknak a tanulóknak, akik az előzőekben megjelölt 10 tantárgyból középszintű vizsgát kívánnak tenni, de alapóraszámuk nem éri el az ehhez szükséges törvényi minimumot, a 12. évfolyamon tömbösített formában biztosítjuk a megfelelő mennyiségű kiegészítő óraszámot

- azoknak a tanulóknak, akik kimerítették a rendelkezésükre álló törvényi maximum órakeretet, de megfelelő felkészülésükhöz további tanórák hallgatására is szükségük van, engedélyezzük a tanórák látogatását a nélkül, hogy azt tanrendjeikbe felvegyék
- fakultatív képzést biztosítunk heti 4-4 órában a 11-12. évfolyamon mozgóképkultúra és médiaismeret, utazás és turizmus valamint informatika tantárgyakból

A tankötelezettség felső korhatárának emeléséig – 16-ról 18 évre, felmenő rendszerben – a gimnázium mint iskolatípus deklarált funkciója a felsőfokú tanulmányokra történő felkészítés volt. Az azonos vagy hasonló beiskolázási mutatókkal rendelkező iskolák munkájának megítélését tehát további külső kontroll segítette: Összevetették a végzősök és a jelentkezők, a jelentkeztettek és a felvettek, a hozott és a szerzett pontszámok egymáshoz viszonyított arányát. Az elmúlt időszakban azonban ez a rendszer összeomlott, amelyben a következő tényezők együttes hatása érvényesült:

- Megjelent a középiskolákban az a korosztály, amelyik már 18 éves koráig tanköteles. Míg korábban többnyire azok választották a gimnáziumot, akiknek legalább valamilyen esélyük és/vagy szándékuk volt érettségi utáni továbbtanulásra, jelenleg – mivel további négy évet mindenképpen iskolapadban kell tölteniük – azok is ebben az iskolatípusban gondolkodnak, akiknek még nincs semmiféle szakmai orientációjuk. Ez a jelenség, túl azon, hogy az oktató-nevelő munka egészére hatással van, módosítja a felvételi arányszámokat.
- Az elmúlt évtizedekben – amerikai mintára, az európai hagyományoktól meglehetősen idegen módon – megsokszorozódott a felsőoktatási intézmények száma, státusza (állami, felekezeti, magán) és besorolása (egyetem, főiskola, főiskolai kar, felsőfokú szakképzés), amit a kétszintű képzés (bolognai rendszer) még áttekinthetlenebbé tesz a kívülálló számára. Így aztán egy-egy sikeres felvételi eredmény mögött igencsak eltérő szintű továbbtanulás állhat. Ami a statisztikában egy darab pozitív adat, amögött a valóságban éppúgy állhat olyan kimagasló felkészültség, amely lehetővé tette az ország első egyetemének minimális keretszámú szakára történő bejutást, mint ahogy egy felvételi keretszámát betölteni se tudó felsőfokú képzőhelyre való beiratkozás.
- A továbbtanulás szervezése, technikai lebonyolítása teljes egészében kikerült a középiskolák hatásköréből. A végzősök – a korábban végzettekkel együtt – egyénileg adják be jelentkezésüket, így semmilyen hivatalos betekintésünk vagy adatunk nincs sem a jelentkezésekről sem az eredményekről. /Természetesen a mi iskolánknak is

vannak információi, ezek azonban informális csatornákon, személyes kapcsolattartáson alapuló adatok: a jelentkezeteknek 75-80 %-át veszik fel./

- Magyarországon évekkal ezelőtt megfordult már a beiskolázási piramis: több első évfolyamos hallgató kezdi meg adott évben tanulmányait a felsőoktatásban, mint ahányan az általános iskolák első osztályában. Az e tényből fakadó következmények kezelése még az oktatáspolitikai hatáskörén is túlmutató feladat – befolyásolni nem tudjuk, demoralizáló hatását viszont nagyon is érezzük: Ha az intézményrendszer eredeti céljai mellett hallgatólagosan a felesleges munkaerő parkíroztatására is használják, annak kezeletlen következményei rendkívül negatív folyamatokat indítanak el.

Nyilvánvaló, hogy ilyen körülmények között a hagyományos felvételi arányszámok ma már nem számíthatnak elégséges mércének egy középiskola munkájának megítélésében.

Az érettségi értékmérő funkciójának megtartása mellett a közelmúltban megtörtént az egységes, objektív, kötelező értékelési rendszer bevezetése a magyar közoktatás valamennyi intézményében: a kompetenciamérés, amely előkészítésében, lebonyolításában és az értékelésben is központilag vezérelt.

A valóban tudományos igényű kidolgozott mérési anyag ötéves átlagban számolt mutatói megkérdőjelezhetetlenül alkalmasak arra, hogy egy iskola tevékenységének színvonalát elhelyezzék egy országos skálán, továbbá fel tudják hívni a figyelmet az oktató-nevelőmunka fejlesztendő részterületeire. Felmenő rendszerben tudja nyomon követni a nagyjából változatlan összetételű osztályok eredményeit, és személyre szabott értékelést is végez. Az abszolút érték mellett követhető a hozzáadott érték is, ami lényegesen realisabb képet nyújt az intézmények teljesítményéről.

Iskolánk 2001-ben vett részt először kompetenciamérésben, amikor ez még önkéntes volt. Tettük ezt azért, mert fontosnak tartottuk, hogy a kimeneti mérés mellett kapjunk független, minden szubjektivitást nélkülöző folyamatértékelést is, amely mintegy tükröt tartva mindennapi munkánknak, megerősíthet bennünket pozitívumainkban, és időben figyelmeztethet tevékenységünk korrekcióra szoruló elemeire.

Folyamatos részvételünk azt is lehetővé tette számunkra, hogy az országos értékeléseket követő konferenciákon is részt vegyünk. Így észrevételeinkkel, javaslatainkkal magunk is hozzájárulhattunk az eredményeket torzítható jelenségek figyelembe vételéhez. /Például az idén tavasszal sorra kerülő mérésben már külön feltüntetik a nyelvi előkészítő évfolyamosokat, ami eddig nem így volt. A 10. évfolyamon végzett mérésekben tehát olyan osztályokat is egyformán mértek a tizedikesekkel, akik valójában a gimnáziumok kilencedik évfolyamának tananyagát tanulták, hiszen az előző tanévben nyelvi előkészítőre jártak. Különösen igazságtalan volt ez a módszer azokkal az intézményekkel szemben, ahol az adott évfolyamon az összlétszámon belül a felénél is több volt az előkészítős – mint például nálunk is./

A kezdetektől eltelt csaknem egy évtized alatt a mérés módszertana sokat csiszolódt, és ha a teljes rendszer kiépül, a tanulói eredmények pontos követhetőségével jól kimutatható a hozzáadott érték nagysága vagy hiánya. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az iskolába lépés pillanatában (általános iskola első osztály) mért értékeket kell összehasonlítani a távozáskor nyújtott teljesítményekkel; a közbeiktatott mérésekkel pedig irányt lehet adni a gyerekek fejlesztésének.

Ennek a folyamatnak ez idáig két lépcsőjét oldotta meg a tárca a középfokú oktatásban: a közbeeső és kimeneti méréseket, a mi bemeneti méréseink egyelőre még házilagos kivitelezésben készülnek. De jó ütemben halad annak előkészítése, hogy minden diák olyan kódot kapjon, amit végig visz magával, amíg csak részt vesz a közoktatásban. Ezeket teszik hozzáférhetővé a középiskolák számára is minden olyan diák esetében, aki az adott intézményben tanul tovább. Így az általános iskolák nyolcadik évfolyamon mért eredménye bemeneti értéknek számítanak középfokon.

Az oktatásirányítás ma már kötelezően végezteti a kompetenciamérést valamennyi intézményben, az elemzések és értékelések pedig központilag történnek, és rendkívül árnyaltak.

Felvilágosítást nyújtanak a képességeloszlás legfontosabb jellemzőiről, vizsgálják a tanulókat a családi háttér alapján várható és tényleges teljesítményük szerint, elkülönítik a intézmények mutatóit hasonló nagyságú település, funkció szerinti csoportosításban.

Mindenképpen egyértelmű, hogy 5-6 év méréseinek átlageredménye nagyon sokat elárul egy iskola munkájának színvonaláról.

Iskolánkban a kompetenciamérésekre minden évben a törvényben előírtaknak megfelelően készülünk, eddig még a mérések előkészítése, lebonyolítása, a tanulók magatartása, a méréshez történő hozzáállása soha nem hagyott kívánnivalót maga után, erről a minőségbiztosítási jegyzőkönyvek tanúskodnak:

„E felmérés előkészítése és lebonyolítása az útmutatókban leírtaknak megfelelően, szabályszerűen történt. A telephelyi koordinátor és a felmérésvezetők magas színvonalon látták el munkájukat. A tanulók fegyelmezettek voltak a felmérés teljes időtartama alatt. A kapcsolódó adminisztráció vezetése pontosan történt. Remélem, az intézmény támogató hozzáállása az eredményekben is tükröződni fog.”

Az előkészítés és lebonyolítás mellett az adatok iskolai komplex elemzését is elvégezzük, noha ez egyelőre egyáltalán nem kötelező. Az elemzések eljárásrendje szabályozott: az érintett szaktanárok értékelik az írásban megküldött adatokat (FIT-jelentés), majd a diákok egyenkénti feladatmegoldásait elemzik az interneten (a szülők és az iskola által elérhető kód felhasználásával). Az értékelést megtárgyalják a szakmai munkaközösségek, azt követően pedig az iskolavezetés. Ezekre épülve készül el az előterjesztés, amely a konkrét feladatokat is kijelöli, valamint az eredményeket is összegzi. A munkaközösség-vezetői értekezlet véleményezése után az anyag az egész tantestület elé kerül, s a végső változatát valamennyi tanár írásban megkapja, hogy a következő tanévben rá háruló feladatokat pontosan követni tudja. Minderre azért van szükség, mert a tanulói kompetenciákat két területen (szövegértés, matematika) méri ugyan, de olyan módon, hogy az kihat valamennyi tantárgy tanítására-tanulására; ezért az eredmények javítása csak egységes nevelői ráhatásból következhet, amiben mindenkinek megvan a maga teendője.

Kompetenciamérések eredményei										
	2003		2004		2006		2007		2008	
Országos kompetenciamérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag
Szövegértés										
6. évfolyam	n.a.	500	n.a.	509	n.a.	512	n.a.	-	568	519
8. évfolyam	n.a.	-	570	500	510	497	555	497	500	506
10. évfolyam	517	500	511	499	568	501	581	506	513	497
Matematika										
6. évfolyam	n.a.	500	n.a.	505	n.a.	493	n.a.	-	523	499
8. évfolyam	n.a.	-	609	500	531	494	543	491	502	497
10. évfolyam*	518	500	485	497	557	499	575	499	476	490

* pl.: 2008-ban a 10. évfolyamon szereplő diákok 31,7%-a csak formálisan 10. évfolyamos, mert a 9. évfolyam tanterve szerint tanulják a nyelveken kívül a többi tantárgyat. ŐK ugyanis 1 éven át nyelvi előkészítőre jártak.

Noha a táblázat az egyszerűség kedvéért csak a legkönnyebben összehasonlítható adatokat tartalmazza, ebből is látszik, hogy iskolánk öt év átlageredményeinek tekintetében jól teljesített. (A legutolsó év, 2008 teljes adatsorát honlapunkon közzétettük, elemző értékelésünket pedig megküldtük fenntartónknak.)

Eredményeink az eddig értékelt húszféle mutató közül 17 esetben voltak az országos átlag felett, a legmagasabb pozitív eltérés 109 pont (22 %), míg a legnagyobb negatívum 14 pont (2,3 %), az is a nyelvi előkészítősnél.

A részletes mutatók olyan jelenségekre is ráirányítják a figyelmet, amelyek nem a pillanatnyi értékeket mutatják, viszont nagy segítséget adnak a további pedagógiai folyamatok tervezéséhez – és ez a folyamatértékelések valódi értelme. A képességelosztást mutató oszlopok magassága jelezte például egyik osztályunkban, hogy tanulóink képességeiben nagy különbségek vannak. Ha a képességszintek közötti százalékos megoszlást nézzük, látható, hogy az 1. szint alatt teljesítők és a 4. szintet elérők aránya magasabb más telephelyekhez viszonyítva. Visszaigazolás volt ez számunkra saját értékelésünk helyességéről, hiszen mind a

bemeneti mérés eredménye mind az adott osztályzatok szinkronban vannak ezzel, a szaktanári értékelések reálisak.

Iskolánk ebben a tanévben a TÁMOP 3.1.4. pályázat keretében bevezette a kompetencia alapú oktatást, a kompetenciamérésnek megfelelő műveltségterületeken. A programban részt vevő hat pedagógusból kettő matematika, egy pedig magyar nyelv és irodalom szakos, akik a kompetenciaalapú oktatási programok alkalmazását támogató módszertani, új tanulásszervezési eljárásokat bemutató és tanórai differenciálást segítő képzéseken is részt vesznek. Ezek a képzések illetve a bevezetésre kerülő moduláris felépítésű programcsomagok lehetővé teszik, hogy a sorrendet és a tananyagmennyiséget hozzáigazítsuk a pedagógiai szükségletekhez és a helyi igényekhez. Több felhasználási lehetőséget, több bejárési utat kínálnak, amelyek segítik a tanulók differenciált fejlesztését, a csoportra vagy egyénre szabott programok kialakítását.

A mérési eredmények szakszerű elemzése egyre komolyabb mérési-értékelési képzettséget fog igényelni. Ezért hoztuk azt a döntést, hogy – szintén a nyertes pályázat költségére – iskolánk egyik pedagógusát mérési-értékelési továbbképzésre iskolázzuk be.

Nemcsak a megszerzett tudás, hanem a neveltségi szint mérésére is alkalmasak a különböző tanulmányi versenyek; főleg a több műveltségterületet felölelő, és azok kreatív alkalmazását is megkövetelő típusok. A versenyzési hajlandóság növelésére a tanári irányításban is arra törekszünk, hogy kínálati listánkra a fiatalok érdeklődési körének jobban megfelelő, számukra kihívást jelentő vagy megfelelő izgalmakat ígérő versenyeket vegyünk fel. Ezek között elmélyült szellemi munkát igénylő (Ránki György történelmi, Lóczy Lajos földrajzi, Arany Dániel matematikai stb.) éppúgy akad, mint az elméleti tudás mellett főként ügyességet, talpraesettséget, a mindennapi életvitelben hasznosítható ismereteket megkívánó (katasztrófavédelmi, közlekedési, a Megye Agya verseny stb.). Természetesen tanítványaink emellett rendszeresen részt vesznek irodalmi, rajz- és fotópályázatokon, egyéni vagy csoportos művészeti és sportvetélkedőkön is. /A tanulmányi versenyeken elért eredményeket a III. számú melléklet tartalmazza./

Különösen örülünk azoknak az eredményeknek, amelyek nemcsak egy-egy tehetséges tanítványunk jó felkészítő munkával elért sikerét mutatják, hanem több diákunk

párhuzamosan kiváló szereplésével egy adott tantárgy oktatásának átlagon felüli színvonalára világitanak rá, például:

- A Nemes Tihamér informatikaverseny regionális döntőjébe bejutott húsz diák közül négy a mi iskolánk tanulója /2010. január/
- A kaposvári egyetem esszéíró irodalmi pályázatának megyei döntőjén az első, a második és a harmadik helyet is iskolánk diákja szerezte meg /2009. november/
- A Ránki György Regionális Történelem Versenyen az első és a második helyezett is iskolánk diákja volt /2007./
- Kézilabdás lányaink rendre dobogós helyezést érnek el a megyei bajnokságban /2. helyezés 2005; 2006; 2009./
- A Kenguru Nemzetközi Matematika Verseny megyei döntőjén tanítványaink érték el az első, a harmadik és az ötödik helyezést is. /2009./

Ma már a középfokú oktatás és ezen belül a gimnáziumi képzés egyetlen intézménye sem engedheti meg magának, hogy csak az átlagon felüli, legfeljebb átlagos képességű vagy szociális háttérű diákokra figyeljen, a leszakadókat pedig egyszerűen száműzze a rendszerből.

Így elmondható, hogy a mi intézményünkre se jellemző az önmagában vett tanulási kudarc miatti lemorzsolódás. Gyakran találkozunk azonban olyan helyzetekkel, amelyekben a tanulási nehézségek mögött valójában mentális vagy szociális problémák, fel sem ismert képesség – vagy részképességzavarok húzódnak meg. Ezek viszont nyilvánvalóan nem kezelhetők hagyományos módszerekkel, nagy részükre a megoldás egyáltalán nem az iskola mint intézmény kezében van, noha hatásuk itt csapódik le, ezáltal immár oktatási-nevelési problémákat generálva. Ezért önálló pedagógiai feladatkörként különítettük el a gyermek- és ifjúságvédelmet, amely részben összefogja és irányítja a szaktanárok, osztályfőnökök ez irányú tevékenységét, részben pedig a vezetői döntéseknek megfelelően felelőse eljár az adott probléma kezelésére szakosodott intézményeknél (gyermekvédelmi szolgálat, nevelési tanácsadás, egészségügyi ellátórendszer) végszükség esetén hatóságnál: szakmai többlettudásukat és/vagy a sajátunknál nagyobb hatáskörüket igénybe véve a lehetséges megoldások keresésében.

Arra törekszünk, hogy az iskolában kínálkozó lehetőségeket kihasználva, néha erőn felül is próbáljuk megelőzni a problémákat és a gondok valódi gyökerét kutatva segíteni a leszakadókat:

- Tudásszint-felmérést végzünk az intézménybe érkező kilencedikesek körében, és a hiányosabb tudással érkezők számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk,

amelyek tapasztalataink szerint minden olyan esetben eredményesek, amikor a tanulási kudarc veszélye ismerethiányból fakadna.

- Felismertük azonban, hogy az elmaradás oka legtöbbször mentális zavar, alulszocializáltság, aktuális családi probléma, részterületi fejletlenség, nem ritkán mindez együttesen. Ezért vezettük be néhány éve a mentorálási rendszert, amely nem egyszerűen póttanórákból vagy pótfoglalkozásokból áll, hanem a tanuló személyiségére koncentrálva tárja fel a nehézségeket, építi fel a teendők rendszerét. A mentoráló kollégák az elvégzett munkáról, a fejlődés üteméről, a szükséges korrekcióról feljegyzéseket készítenek. Megjegyezzük, hogy hasonló módszereket preferál az OM Támogatáskezelő Alapja az Útravaló Ösztöndíj programmal. Iskolánk már évek óta folyamatosan sikerrel pályázik az Alaphoz, amely ebben a valójában igen nehéz munkában azért nagy segítség, mert az Oktatási Minisztérium az eredményes mentorálásért nemcsak az intézményt támogatja anyagilag, hanem az érintett diákokat illetve családjukat is, akik ezáltal maguk is érdekeltté válnak a velünk való együttműködésben. Erre pedig égető szükségünk van, mert nemegyszer az a megfelelő teljesítmény hiányának oka, hogy a család gondolkodásmódja vagy életvitele szemben áll az iskola által közvetített értékekkel, ami szerencsére nem igazán gyakori (még?) nálunk, de kétségtelenül jelen van már. Mint ahogyan azt is tapasztalnunk kell, hogy akadnak szülők, akik egyáltalán nem élik meg kudarcként, ha gyermekük évfolyamisméltásra kényszerül: további egy évig biztonságban tudják őt, és a családi pótlék is megérkezik.
- Bevezettük az adott osztályban tanító tanárok rendszeres munkamegbeszéléseit, amit az osztályfőnök hív össze és vezet. Így a gyerekekkel közvetlen kapcsolatban lévő szaktanárok többoldalú információkat szerezhetnek tanítványaikról, megismerhetik a jó és rossz tapasztalatokat, kölcsönösen segíthetik egymást a célravezető módszerek megtalálásában.
- A tanulók előmeneteléről, magatartásuk, szorgalmuk aktuális állapotáról a törvényi szabályozáson túl is folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket. Iskolánkban rendszeresek a szülői értekezletek, a késő estékbe nyúló fogadóórák. Ezek hangvétele őszinte, nyílt: tanév végi szülői elégedettségi vizsgálataink adatai szerint jónak ítélik az intézmény problémakezelő tevékenységét. Úgy érzik, gondjaikkal bátran fordulhatnak az iskolához, mert együttműködő segítségre számíthatnak.

Az értekezletekről és megbeszélésekről minden esetben feljegyzés készül, amit a problémák jellegéhez igazodó körben feldolgozunk, és kijelöljük a belőlük következő további feladatokat.

Az iskolában zajló folyamatos mérés nemcsak a tanulókra vonatkozik, hanem minőségirányítási programunkat kiegészítettük a pedagógus értékelés rendjével is, amit kötelező bevezetése előtt egy évvel ki is próbáltunk, hogy a tartalom és az eljárásrend gyakorlati használhatóságáról szerzett tapasztalatok alapján időben el tudjuk végezni rajta a szükséges korrekciókat.

Teljesítményértékelési rendszerünk – amelyet megküldtünk fenntartónknak is – alkalmasnak látszik a komplex értékelésre, de elemként illetve részterületenként is jól használható.

Pontosan, írásban rögzített benne az értékelési folyamatban résztvevők felelősségi, feladat- és hatásköre; a mutatókat normaként kezeljük, minden érintettre nézve egyezően és azonosan.

A pedagógusok mérhető tevékenységének megerősítésével, szükség esetén annak fejlesztésével – az egyes teljesítményértékelési ütemek végén – ismertekké válnak az értékelt személyekhez kapcsolódó munkafelületek, az általuk befolyásolt folyamatok és kimenetek egymásra gyakorolt hatásai.

A folyamat végén írásos összegzést készítünk, amely nemcsak visszacsatolásként funkcionál, hanem a fejlesztés alapjául is szolgál.

Az értékeléshez készített mérőlapok 9 témában (adminisztráció; a szaktanári szerepre való felkészültség; szakmai tevékenység: oktatás, képzés, kompetenciafejlesztés; tantárgyi értékelési gyakorlat; nevelés: személyiségfejlesztés, érték- és normaközvetítés; a pedagógus mint munkavállaló; szolgáltatás; kapcsolatrendszer; társadalmi aktivitás; személyes vonások) 73 szempont szerint mérnek. Ezzel a széles körű értékeléssel megpróbáltuk a teljes munkafelületet lefedni, és minimálisra kívántuk leszorítani a szubjektivitást.

Harmadik éve működtetjük a rendszert, évente négy-öt pedagógus munkáját vizsgáljuk. A kezdeti feszültségek lassan oldódnak – az emberi természetből adódóan nyilván senki se lelkesedik, ha ő kerül sorra, de a módszer előnyei máris mutatkoznak. A tantestület által elfogadott eljárásrend változatos formái (dokumentumelemzés, óralátogatás, strukturális

megfigyelés, interjú, összehasonlítás, zárómegbeszélés) a vizsgálandó pedagógust is arra ösztönzik, hogy segítségükkel maga is átgondolja sokrétű feladatait, és önkorrekciónal éljen.

Az idei évben a „kompetencia pályázat” kapcsán arra is lehetőségünk nyílt, hogy külső kontrollként a mentorokat is bevonjuk a munkába.

Belső méréseink a legnagyobb szakszerűsége való törekvés ellenére is féloldalasak lennének az iskolahasználók véleményének megkérdezése nélkül.

Az iskolába érkező kilencedikeseknek kiadott kérdőívek elemzése megmutatja a diákok elvárásait iskolánkról, és az iskoláról mint intézményről bennük élő képet, amely formálja tevékenységünket. Tanulmányaik végén kimeneti elégedettségi kérdőívet fognak kitölteni, ami a bemeneti adatokkal összevetve igen tanulságos tud lenni.

Minden évben az utolsó szülői értekezleten partneri elégedettségi kérdőívet adunk át a szülőknek, amelynek kitöltésével hét témában (az iskola elérhetősége, kommunikációja; rugalmassága, reagáló képessége, felszereltsége, vezetői és oktató-nevelőmunkája, a szülői értekezletek és fogadóórák hatékonysága, társadalmi hatása) fejezhetik ki véleményüket, természetesen névtelenül.

Örömünkre szolgál, hogy mindegyik vizsgált évben jó minősítést kaptunk a szülőktől, mert ez az eredmény nagyon fontos a számunkra. Nemcsak azért, mert véleményük döntő iskolánk megítélésében, beiskolázási lehetőségeinkben, pláne tevékenységünk formálásában, hanem azért is, mert hatékony pedagógiai munkát csak velük együttműködve lehet végezni.

Tanórán kívüli tevékenység

Többféle összefüggésben esett már szó a beszámolóban arról, hogy a közelmúlt társadalmi változásai és civilizációs hatásai következtében mennyit módosult a tizenéves korosztály értékrendje, életmódja, s személyiségük alakításában mennyi új és számukra sokkal vonzóbbnak tetsző lehetőség szorítja ki az iskolát, mint intézményt a hagyományosan birtokolt terepről. A feladat tehát magától adódik számunkra: Megtalálni azokat az eszközöket és tevékenységi formákat, amelyekkel tanórákon kívül is beügyeskedhetjük magunkat a diákok életébe. A pillanatnyi érdeklődésükre épülő, de azt továbbfejlesztő változatos programokkal és tevékenységi formákkal kínálunk alternatívát szabadidejük eltöltésére.

A kötetlenebb, személyesebb tanár-diák együttlét tapasztalataink szerint kiváló terep a nevelésre – nem egyszer az oktatásra is –, az általunk preferált értékek megismertetésére, talán néha elfogadtatására is, szokások kialakítására és rögzülésére.

Tudomásul kell vennünk, hogy a társadalom az iskolát meghatározott körülmények között működő szolgáltató intézménynek tekinti, a szempont jogosságát nem is vitatjuk, de hisszük és valljuk azt is, hogy azért ennél akkor is több, ha nem is látszik azonnal, vagy ezen többlet piaci értéke alacsonynak tűnik jelenleg.

Megítélésünk szerint az iskola értékörző és értékközvetítő szellemi műhely is, és pedig lényege szerint az.

Ezért is tulajdonítunk kitüntetett szerepet a hagyományápolásnak, a szűkebb és tágabb közösség megtartó erejének – amit addig kell megalapozni, amíg könnyebben formálható az ember, és olyan mélységben beépíteni a fiatalok személyiségébe, hogy életük nélkülözhetetlen részének érezzék, s ha eljön az ideje, maguk is tovább adják azt.

Arra törekszünk, hogy iskolánk szellemisége egy irányba hasson: felébreszteni a fiatalokban a vágyat egy kulturáltabb, igényesebb életvitelre:

- Büszkéek vagyunk rá, hogy immár évtizedek óta változatlan érdeklődéssel, lélekemelő ünnepi készülődéssel várják diákjaink a minden évben megrendezésre kerülő Berzsenyi-napot, noha a rendezvény kizárólag a szellemi épülést szolgálja – továbbra is kitartóan távol tartunk tőle mindenféle „amerikai feelinget”. Visszatérő motívumai

biztosítják a folytonosságot, az évenkénti két-három új tevékenységi forma vagy program pedig a változatosságot. A nyitó- és záróünnepség emelkedettsége, a niklai temetőben zajló koszorúzás és megemlékezés, tanítványaink ünnepélyes öltözete minden résztvevő számára érzékelhetővé teszi az alkalom különlegességét, a mentálisan és/vagy szociálisan hátrányos helyzetű, ingerszegény környezetből érkező (egyre több ilyen van, sajnos) diákjainkat pedig segít ránevelni hagyományaink, nemzeti értékeink megbecsülésére, a kiemelkedő teljesítmények iránti tiszteletre. Meghirdetett pályázataink közül az erre alkalmasakat (például rajzpályázat, fotópályázat, szavalóverseny) kistérségi szintre emeltük: a város másik két középiskolája mellett a helyi és környékbeli általános iskolák is részt vesznek rajtuk. Diákjaink érdeklődési körüknek megfelelően párhuzamosan futó sokféle előadás meghallgatását választhatják, szerteágazó témákban: Marcali történetének egy-egy fejezetétől a színházi előadás létrehozásának szakmai titkain át az egzotikus országban speciális kutatásokat végző tudós beszámolójáig. De vannak filmvetítések, találkozások filmrendezőkkal vagy televíziós szakemberekkel éppúgy, mint műveltségi vetélkedők.

- Az összetartozás élményét erősíti bensőséges hangulatával, az előkészületek izgalmaival az iskolai karácsony, amelynek feladataiból – akár egy jól működő családban – mindenki képességei szerint kiveszi a részét. Vannak, akik mézeskalácsot sütnek, vannak, akik termeket vagy karácsonyfát díszítenek, vannak, akik az ünnepi műsorban vállalnak szerepet. Sajnálatos módon kell megjegyeznünk, hogy egyre nagyobb számban vannak olyan diákjaink, akik nálunk ismerik meg a karácsonyi ünnepkörhöz tartozó szokásokat, az ünnep tartalmáról nem is beszélve.

Névadónk szellemiségének öröksége arra kötelez bennünket, hogy tudatosítsuk tanítványainkban: A nagy kulturális centrumoktól távolabb eső vidékeken is lehet igényesen élni, a technika vívmányai nemcsak a mindennapok kényelmét szolgálják, hanem arra is használhatók, hogy elérhetőbb közelségbe hozzák azokat a kulturális eseményeket, amelyek régebben sokkal nehezebben voltak hozzáférhetőek egy kisváros lakói számára:

- Rendszeresen, gondosan tervezett módon visszük tanítványainkat színházba. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az elmúlt három évben folyamatosan növekszik azoknak a diákoknak a száma, akik nemcsak alkalomszerű színházlátogatók, hanem ma már elmondhatjuk, hogy tanítványaink több mint fele éves színházbérlettel rendelkezik. Kitűnő a kapcsolatunk a zalaegerszegi színházzal, amelynek művészei – méltányolva

az iskolának az értő közönség nevelésében tett erőfeszítéseit – nem egyszer tartottak már rendhagyó órákat iskolánkban, minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül.

- A Nemzeti Alapítványhoz benyújtott, három éve folyamatosan sikeres pályázataink eredményeképpen juthatnak el – jutalomképpen – tanulóink rendszeresen a Magyar Színház egy-egy előadására. Az előadásokhoz kapcsolódóan egész napos kulturális programot szervezünk, az aktuális kínálattól függően elsősorban időszakos kiállítások (Nemzeti Múzeum, Terror Háza) élménye és a hozzá kapcsolódó tanári magyarázat gazdagíthatja tudásukat és keltheti fel érdeklődésüket hasonló programok iránt.
- Új jelenség, hogy gyermekeik lelkesedése a szülőkre is átragadt, és kérték, hogy ők is jöhessenek velünk színházba. Természetesen örömmel álltunk rendelkezésükre, hiszen ez nemcsak a szülői házzal történő kapcsolattartás újabb lehetőségét teremti meg, hanem kulturális nevelőmunkánknak is nagyobb távlatot ad.
- A végzősök kivételével teljes létszámban veszünk részt a Filharmónia bérletes hangversenyein. Ez önmagában is figyelemre méltó eredmény, amit tovább szépít az a tény, hogy mind a szervezők, mind a fellépő művészek több alkalommal is fontosnak tartották kifejezni elismerésüket az iskolának diákjaink kulturált viselkedéséért, magas színvonalú együttműködési készségéért.
- Az oktatási törvény legutóbbi szabályozása ugyan megnehezítette a tanulmányi kirándulások lebonyolítását, de ha lényegesen több szervezőmunkával, leleményességgel, új formák (például biciklis közlekedés, alkalmi utazási kedvezmények felkutatása, ingyenesen látogatható programok, gyalogtúrák stb.) keresésével is, az osztályfőnökök továbbra is meg tudták oldani, hogy közoktatásunk ezen klasszikus hagyománya ne múljon ki nyomtalanul – mind ismeretszerzési mind nevelési szempontból kár volna érte.
- Tudjuk ugyan még működtetni a több mint húszéves múltra visszatekintő téli sítáborunkat is, de évről évre csökkenő létszámmal. Ma már egyre több családnak jelent ez vállalhatatlan anyagi megterhelést, pedig zsolnai testvériskolánk segítségével a piaci áraknál jóval olcsóbban tudjuk megvalósítani. Örömdetes viszont, hogy tágítani tudtuk a résztvevők körét: tanítványaink testvérei, szülei, a város általános iskoláinak néhány diákja is csatlakozik hozzánk.
- Nemcsak osztályközösségeknek, hanem az egy-egy tantárgy vagy tantárgykör iránt érdeklődőknek is szervezünk tematikus kirándulásokat, néha táborokat is, ebbe a kategóriába tartozik például a biológiai terepgyakorlat, a közetgyűjtő kirándulás, az erdei tábor vagy a múzeumi túra.

Minden lehetséges pályázati forrást igyekszünk felkutatni, hogy ezeknek a jól bevált tevékenységi formáknak ne kelljen búcsút mondanunk – de nem vagyunk optimisták. Látjuk a családok anyagi lehetőségeit, látjuk erőfeszítéseiket is, de ha egyszerre kell két-három testvér (és iskolánkban több ilyen van) részvételi díját befizetni, bizony nem könnyen feldolgozható tényekkel szembesülünk.

Folyamatosan keressük a tananyag elmélyítését segítő vagy elsajátításának újszerűbb formáit kínáló eszközöket, amelyek változatosságukkal vagy élményszerűségük révén eredményesebbnek bizonyulnak, főleg a motiválatlan diákoknál.

- A budapesti Petőfi Irodalmi Múzeummal történő együttműködés eredményeként iskolánk adhatott otthont a Kazinczy-évforduló alkalmából összeállított nyelvtörténeti és nyelvhasználati interaktív vándorkiállításnak, amelyre meghívtuk a város mindkét általános iskoláját is. A múzeum munkatársai – szinkron és diakron nyelvész – saját szaktanárainkkal együttműködve tartották a foglalkozásokat, amelyek nemcsak a diákok számára nyújtottak emlékezetes pillanatokot, hanem egyúttal szakmai tapasztalatcserére is lehetőséget teremtettek. Nem várt, de jóleső utóhatásaként pedig a múzeum elismerését és köszönetét fejezte ki az iskolának példás szervezőmunkájáért, tanítványaink nyitott, érdeklődő magatartásáért, szaktárgyi tudásáért.
- A mozgóképkultúra és médiaismeret emeltszintű képzésen részt vevő diákok – sikeres pályázatunk révén – bekapcsolódhattak a Somogyi Hírlap ún. SÉTA-programjába. Ennek részeként maguk is írtak cikkeket a lapba városunk és iskolánk egy-egy eseményéről, és megismerkedhettek a hírlapírás gyakorlati tudnivalóival is. A képzés egy másik jelentős részterületének és az iskolai filmesztétika oktatásának nyújt nagy segítséget folyamatos együttműködésünk a Duna Televízióval. Munkatársaik ellátnak bennünket szakmai anyagokkal, tartottak foglalkozásokat nálunk, a diákok pedig ellátogathattak a Televízió székházába, ahol a műsorkészítés szakmai hátterével ismerkedhettek, a stúdiókban pedig gyakorlati foglalkozásokon vehettek részt.
- Tanítványainknak széleskörű ismeretek szerzésére szolgáló kiváló gyakorlóterepet, iskoláinknak pedig nagy szakmai elismerést jelentett, hogy Császi Lajos professzor úr és munkacsoportja intézményünket kérte fel közreműködő partnernek médiaszociológiai kutatásaihoz. A program lebonyolításában – noha egy része a nyári vakáció idejére esett – nagyon sok segítséget kaptunk a szülőktől, volt tanítványainktól is. Jóleső érzés volt tapasztalunk, mennyire sajátjuknak érzik az iskolát.

- Testvérvárosi együttműködés keretében, a két önkormányzat hathatós támogatásával immár 18 éve folyamatosan tudjuk működtetni a német nyelvi kurzust Künzelsauban. Ez alatt az idő alatt már több száz diák tölthetett két-két hetet Marcali testvérvárosában, ahol nemcsak intenzív nyelvtanulásra nyílt lehetőségük, hanem a fogadó családok mindennapi életébe beilleszkedve tapasztalatokat szerezhettek az ottani emberek szokásairól, életmódjáról, értékrendjéről is. Tisztában vagyunk vele, hogy ez a program addig maradhat életben, amíg diákjaink viselkedése, nyelvtudása és általános kulturáltsága kedvező benyomást tesz a vendéglátókra. Nagy hangsúlyt fektetünk ezért a mentális felkészítésre: Tanulóink mélyen átérzik annak felelősségét, hogy ebben a két hétben nemcsak nyelvet tanulnak, hanem iskolájukat, a városukat, végső soron a hazájukat képviselik. Öntevékenyen, és ötletes formákat kitalálva törekszenek megismertetni a németekkel a magyar kultúrát, és eddig még minden esztendőben kivívták az ottani szervezők elismerését viselkedésükkel, felkészültségükkel. Ha eszközeink jóval szerényebbek is, igyekszünk mindent megtenni azért, hogy szorosabbra fűzzük a kapcsolatokat a fogadó családokkal, akiket az utóbbi időben iskolánkban is minden évben vendégül látunk. Ezeket a találkozásokat arra is felhasználjuk, hogy ízelítőt kaphassanak a mi nemzeti értékeinkből is. A környék látnivalóinak (a szennai skanzentől Somogyváron és Somogyfajszon át a böhönyi katonai temetőig) bemutatása, a hozzájuk kapcsolódó szakszerű „idegenvezetés” alkalmat teremt rá, hogy vendégeink történelmünk és nemzeti hagyományaink egy-egy szeletébe is bepillantást nyerhessenek. Ugyanezen célok jegyében állítjuk össze a tiszteletükre készített ünnepi műsort is, amellyel minden évben óriási sikert arattunk körünkben. Média tagozatosaink pedig elkészítették a nyelvi kurzus történetét feldolgozó filmösszeállítást, amit szintén nagy örömmel fogadtak. Künzelsauban ma már önálló egyesületük van a marcali gimnazistákat fogadó szülőknek, rendszeres összejövetelekkel, Magyarországhoz kapcsolódó programokkal – ez a tény újabb távlatokat nyithat a kétoldalú kapcsolatoknak.
- Kiemelt, az egész iskolát átfogó jelentőséget tulajdonítunk a környezeti nevelésnek, amelynek alapelveit a PP mellékletét képező környezeti nevelési program tartalmazza. Ennek keretében arra törekszünk, hogy az elméleti- ismereti megalapozottságon túl a diákok – gyakran tanáraikkal együtt végzett – tevékenységükkel járuljanak hozzá a környezettudatos magatartás kialakításához önmagukban és egymásban. Faültetésben vettek részt – más városi intézményekkel együtt – a Marcali Városért Egyesület szervezésében, a takarítás világnapjához kapcsolódóan megtisztították és rendbe tették

az iskola környezetét, elindult az iskola zöldítésének mozgalma is, ma már látható és értékelhető eredménnyel. Nagyszerű alkalmakat teremtenek minderre a biológiai terepgyakorlatok, az erdei táborok is, de a folyamatosan működő használat-gyűjtés vagy az évenkénti papírgyűjtési akció is. Az éveken keresztül folyamatosan megszervezett környezetvédelmi (és egészségvédelmi) témanap sikerén felbuzdulva a TÁMOP 3.1.4. pályázat részeként már témahetet terveztünk, amit azóta eredményesen le is bonyolítottunk. A programban az intézmény valamennyi diákja és tanára részt vett, az iskola keretein túlmutató eseményekhez pedig nagyon sok külső segítséget kaptunk. Jóleső érzés volt számunkra, hogy a területen dolgozó egykori tanítványaink első hívó szavunkra megindultak hozzánk, és minden tőlük telhetőt megtettek az egész hetet átfogó programsorozat sikeréért.

- A fizika tantárgy iránt korábban mutatkozó érdektelenség és az ebből fakadó szerényebb eredmények javításának szándéka sarkallta kollégáinkat arra, hogy keressék a hatékonyabb eszközöket; azokat a tanórán kívüli formákat, amelyek jobban felkelthetik a diákok érdeklődését a tudományág iránt – remélve, hogy ez visszahat az órai teljesítményekre is. E program keretében tekinthettek meg a diákok különleges fizikai kísérleteket a Csodák Palotája szervezésében, vehettek részt játékos vetélkedőkön, vagy látogathattak el a Paksi Atomerőműbe. A konkrét tananyaghoz kapcsolódó szakmai kirándulások más tantárgyakra is jellemzőek (pl. a múzeumi foglalkozások, interaktív kiállítások, közetgyűjtő kirándulások, a más összefüggésben már említett biológiai terepgyakorlatok stb.), a leggyakoribbak értelemszerűen az utazás és turizmus képzésben részt vevőké, akik nemegyszer kora reggeltől késő estig tartó külső programokat bonyolítanak le. Talán értékmérője tanulóink neveltségi szintjének, hogy mindenütt szívesen fogadják őket és elégedettek velük. Bizonyára ez is hozzájárult ahhoz, hogy a program gazdjaként funkcionáló American Express Foundation, az Oktatási Minisztérium és az Iskolafejlesztési alapítvány értékelése szerint intézményünk az idén is elnyerte a Minősített Iskola címet, az erről szóló tanúsítványt a napokban vehettük át.

Minden ellenkező hatást kiváltó külső nyomás ellenére egyelőre még meg tudtuk őrizni, hogy méltó kereteket tudjunk adni a középiskolai élethez hozzátartozó hagyományos eseményeknek. Ünnepléynek tekintjük a tanévnyitót és tanévzárót, őrizzük a szalagavató klasszikus elemeit, és munkaszüneti napon tartjuk a ballagást. Külön figyelmet fordítunk arra, hogy az iskolánkba érkező nyolcadikosok beiratkozása ne a törvény által előírt

adminisztrációs aktus legyen csupán, hanem megfelelő programot, kellő tájékoztatást is kaphassanak, hogy érezhessék: vártuk őket és felkészültünk a fogadásukra.

A tartalmatlan csellengés, a kiforratlan személyiségre különösen kártékony külső hatások veszélyeinek ellensúlyozására próbáljuk a fiataloknak az iskolát, mint az önfelelt szórakozás helyszínét is biztosítható terepet alternatívaként kínálni:

- Felújítottuk a réges-rég feledésbe merült iskolai klubdélutánok hagyományát, és örömmel tapasztaltuk, hogy van rá fogadókészség, ha egyelőre még nem is tömeges mértékben.
- Kisgimnazistákkal kezdtük a farsangi rendezvényt, melybe fokozatosan vontuk be a felsőbb éveseket, akik ma már a maguk számára is igénylik azt. A farsangon kívül más alkalmakkor is módot adunk arra, hogy inkább az iskola falai között találják meg a lehetőségét a zenés-táncos szórakozásnak (gólyabál, diáknapi, szalagavató).
- Évről évre gazdagodó tartalommal és korántsem az igénytelenség jegyében szervezi meg és bonyolítja le a diákönkormányzat a diáknapi, amely elsősorban az önfelelt szórakozást szolgálja. Játékos vetélkedők, sportrendezvények, fordított órák futnak párhuzamosan vagy követik egymást, de hagyományosan ezen a napon mutatkoznak be az „elsősök” is diáktársaiknak és tanáraiknak, saját maguk készítette műsorral. Kellő humorérzéssel, nem kis öniróniával tartanak görbe tükröt az intézmény egésze elé, ami egyáltalán nem haszontalan.
- Fokozatosan táguló körben vezetjük be éves munkatervünkbe a tematikus napokat, amelyek a szórakozás, az ismeretszerzés, a tudás gyakorlati alkalmazását kísérik meg összekapcsolni. Ennek első formája a nyelvi nap volt, amely ma már több mint egy évtizedes múltra tekinthet vissza. Ekkor a tanult idegen nyelveket beszélő népek kultúrájából válogatott művészeti produkciókkal, vagy ezen népek életmódját, nemzeti karakterét, szokásait felidéző jelenetekkel szerepelnek tanítványaink. A bemutató egyúttal verseny is az osztályok és az egyes nyelvi csoportok között. Ma már a nyelvi mellett tartunk egészségvédelmi, hagyományápolási és környezetvédelmi témanapokat is.
- Diákok és tanárok körében egyaránt népszerű a nagy múltra visszatekintő Balaton-környéki biciklitúra, amelynek három napja alatt számtalan művészeti és tudományterületet érintő program lebonyolítására van mód élményszerű, így sokkal szórakoztatóbb formában.
- A nyolcosztályos gimnázium megszűnésével értelemszerűen változtatnunk kellett a gyermeknapi programok tartalmán is. A diákok kívánságának megfelelően a

gyermeknap rendezvényeket iskolai sportnappal kapcsoltuk össze. A Szülői Munkaközösség anyagi és szervezésben nyújtott segítsége tette lehetővé, hogy a programok egy részét kivigyük az iskola területéről (Városi Fürdő, Sportsarnok), így a mindennapokban megszokottaktól eltérő, különlegesebbnek számító versenyszámokkal is színesíthettük a palettát.

- Nemcsak az intézményünk iránt érdeklődő továbbtanulni készülő nyolcadikosoknak, hanem saját diákjaink szülei számára is tartunk nyílt hetet, hogy jobban beleláthassanak gyermekeik mindennapjaiba. Tanórán kívüli programjainkra pedig többször is invitáljuk őket (gyermeknap, farsang, karácsony, nyelvi nap stb.), új kezdeményezésünk a külön nekik szóló Berzsényi Est. Ekkor egész estét betöltő, gyermekeik által bemutatott kulturális programmal várjuk őket. A diákok egyénileg, az osztályközösség nevében vagy barátaikkal készített műsorszámokkal szórakoztatják családtagjaikat, megmutatva egyúttal azt is, miféle tudástartalom rejlik egy-egy érdemjegy vagy neveltségi szintet minősítő értékelés mögött. Az akrobatikus tánctól az idegen nyelvű jelenetekén át az iskolai életet, a diákok világlátását parodizáló műsorszámokig igencsak bőséges a kínálat. Kísérleti jelleggel próbálkoztunk vele először, elsősorban a szülői házzal való kapcsolattartás új formáit keresve. Olyan, minden várakozásunkat felülmúló fogadókésziséget tapasztaltunk, és akkora sikere volt, hogy egyértelművé vált számunkra: új iskolai hagyomány teremődött. A műsor vége után a szülők – nem egy esetben nagyszülők és más családtagok – még órákig az iskolában maradtak, megelégedettségüket és köszönetüket fejezték ki az intézménynek. A kötetlenebb forma olyan személyesebb hangvétellű beszélgetésekre is módot adott, amelyekben feltáruhlhattak az egy-egy tanulási probléma vagy nevelési kudarc mögött rejlő intimebb részletek is.
- Öt szakosztállyal – atlétika, sakk, fiú kosárlabda, leány kézilabda, labdarúgás – működtetjük az iskolai sportkört, e mellett rendszeresen a délutáni tömegsportrendezvények, házibajnokságok. Ez utóbbiak azoknak a diákoknak kínálnak változatos lehetőséget a mindennapos testedzéshez, akik nem sportolnak versenyszerűen. A motoros képességek – erő, gyorsaság, állóképesség – kiemelt tanórai fejlesztésének azért is tulajdonítunk jelentőséget, hogy erősíteni tudjuk a tanulók mozgás és sportolás iránti igényét. A televízió és a számítógép mellett felnevelkedett korosztályban ugyanis a gyerekek éppen a megfelelő fizikai állapot hiányában ódzkodnak ezektől a tevékenységektől, nem keresnek és nem találnak örömet a mozgásban. A rendszeresen, évente két alkalommal, a teljes tanulólétszámmra

elvégzett fizikai állapot mérés az bizonyítja, hogy az összehangolt tanórai és tanórán kívüli fejlesztések sokat tudnak javítani ezen a helyzeten. Az ISK öt szakosztálya a versenyszerű sportolás lehetőségét biztosítja, és rendszeres délutáni elfoglaltságot is kínál a tanulóknak. A legnépszerűbbek a csapatjátékok, az atlétika inkább a többi sportág alapozó, képességfejlesztő feladatkörét tölti be. A legvonzóbb sportág természetesen a labdarúgás, olyannyira, hogy már a lányoknak is van a megyei bajnokságban szereplő csapata, a téli időszakban pedig a teremfocié a főszerep, amelyhez a Sportcsarnok ideális körülményeket biztosít. Legeredményesebb szakosztályunk a leány kézilabda, amelyben két csapatunk is folyamatosan sikeresen játszik a bajnokságban. Sakkozónk kiemelkedő erénye, hogy lelkesedésükkel sportáguk népszerűsítésének érdekében minden eszközt megragadnak: a sakk ma már az iskolai élet mindennapi részévé vált. Őszintén reméljük, hogy a sporttagozat beindítása az intézmény egészének sportéletére is kedvező hatással lesz.

A tanórán kívüli tevékenység egyúttal a problémamegelőző gyermek- és ifjúságvédelem szerves részeként is funkcionál, amelyeket speciális tevékenységi formák is kiegészítenek:

- A védőnővel, az iskolaorvossal, az ÁNTSZ munkatársaival együttműködve folyamatosan szervezünk testi – lelki egészségnevelési programokat, amelyek a serdülőkor sajátos problémáira koncentrálnak, gyakran a diákok egyéni igényeihez alkalmazkodnak. Különösen sikeresek a drogprevencióban nagy szerepet játszó kortársoktató-képzéseink, amelyek lehetővé teszik, hogy eredményes vizsgát tett tanulóink saját korosztályuk oktatásával legyenek partnereink a hatásos felvilágosító munkában.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a bűnmegelőzésre, működtettük a DADA és az Ellenszer programot, de szerveztünk közlekedéssel, állampolgári jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos előadásokat, konzultációkat is.
- Rendszeresen a pályaorientációs foglalkozások, üzemlátogatások, munkaügyi ismereteket adó előadások.

Egy kisvárosi középiskolának még napjainkban is nagy esélye van arra, hogy veszélyes buktatók nélkül tudja átsegíteni a kamaszokat életüknek ezen az ellentmondásokkal teli, identitásukat kereső, időnkint kétségtelenül szélsőségesnek mutató korszakán, mert emberléptékű a közeg, amelyben élhetnek. Mindezek együttes eredményének könyvelhetjük

el, hogy iskolánkban semmilyen formában nincs jelen az agresszivitás, a korlátokat nem ismerő viselkedés. Ismeretlen a verekedés, lopás, fegyelmi, pláne rendőrségi ügy.

Problémamegoldó gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységünket belső jelzőrendszerre építve folytatjuk, amelynek tartópillérei a szaktanárok, az osztályfőnökök valamint a rész munkaidőben foglalkoztatott szakterületi felelős (a törvényi szabályozásnak megfelelően). A tanulókat veszélyeztető okokat megpróbáljuk feltárni, ami nem könnyű feladat, mert a családok általában nem szeretik, ha problémáik hivatalos szervek elé kerülnek. Konfliktusaink is származnak ebből, főleg, ha a veszélyeztettség forrása maga a család. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetet se egyszerű tisztázni, a tájékozódásban főleg az ingyenes tankönyvet igénylők listája segít: ilyenkor a szülők önként feltárják helyzetüket.

Sajátos területe a problémamegoldó védelemnek a különleges gondozásra jogosult tanulók ügyeinek kezelése. A törvény a közelmúltban újraszabályozta a jogosultság körét, határozottan elkülönítve a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarokkal küzdőket a sajátos nevelési igényűektől – ez utóbbi besorolást jelenleg már csak a Tanulói Képességeket Vizsgáló Bizottság igazolhatja. Ezt a fajta jogosultságot meghatározott időre adják, a felülvizsgálatot pedig az iskolának kell kezdeményeznie.

Intézményünkben jelenleg hat SNI-s, és három tanulási nehézségekkel küzdő diákot tartunk nyilván. Segítjük őket tanulmányi munkájukban, értékelésükben a törvényi előírásoknak megfelelően járunk el, speciális gondozásukat az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat látja el. Az érintettek alacsony száma ellenére is nagy figyelmet szentelünk ennek a területnek, mert érettségi vizsgájuk is külön eljárás szerint szabályozott.

Kollégium

Míg a korábbi években kollégiumunk saját tanulóin kívül csak a Marcali Szakképző Iskola diákjait fogadta, 2008. április elsejétől a Széchenyi Zsigmond Szakközép- és Szakiskola érettségizett diákjainak egy része is már nálunk kerül elhelyezésre.

Nem volt szokatlan számunkra, hogy nagykorú, 19-23 éves tanulókkal bánjunk, hiszen a mi iskolánkban folyó szakképzés következtében ez már az előző években is előfordult. Igazi kihívást inkább az jelentett, hogy a hozzánk kerülő szöcsényi diákok többsége fiú. Nem tagadjuk, kezdetben tartottunk tőle, hogy egy hagyományaiban elsősorban lánykollégiumként funkcionáló intézményben nehezen kezelhető helyzetet teremthet a jóval idősebb fiatalember megjelenése. Félelmeink azonban nem igazolódtak be, a kezdeti sűrűlódások közben viszonylag hamar tisztázódtak a játékszabályok, és ma már elmondhatjuk, hogy a közösen eltöltött idő pozitív hatással volt a fiúk-lányok kapcsolatára. De jó irányban változott a kisebb fiúk magatartása, közösségen belüli viselkedése is, hiszen a nagyok jó példát mutattak számukra, ugyanakkor elvárásaik is voltak velük szemben. Összességében elmondható, hogy a szöcsényi diákoknak igen hamar sikerült beilleszkedniük a kollégium mindennapi életében, jó viszonyt alakítottak ki a náluk lényegesen fiatalabb tanulókkal.

Már az első napoktól aktívan vettek részt a kollégium programjaiban, később szervezőként is bemutatkoztak. Számukra is pozitív, élményekben gazdag lehet az itt eltöltött idő, hiszen a már végzett diákok, ha csak tehetik, visszajárnak hozzánk. Örömmel idézik fel az itt töltött idő emlékeit, élményeit, nemegyszer utólag köszönve meg a kellő szigort és gondoskodást.

Az országos helyzethez hasonlóan nálunk is nagy gond, hogy folyamatosan nő a szociálisan és mentálisan hátrányos helyzetű családban élők száma. Nő azoknak a tanulóknak az aránya, akik úgy kerülnek hozzánk, hogy a legelemibb dolgokat is (tisztálkodás, mosdó, illemhely használata stb.) itt kell megtanulniuk.

Nem ritka az olyan család, ahol – mivel a szülők hosszú ideje munkanélküliek – a gyermek nem tapasztalta meg, a rendszeres munkavégzés, a kötelességteljesítés fontosságát, így aztán nem is érzi annak a mindennapi életvitelben betöltött szerepét, az ebből következő elvárások súlyát. Nem tanulta meg azt sem, hogy a célok eléréséhez keményen kell dolgozni,

hogy befektetés nélkül nincs eredmény. Mindezen hátrányok, hiányosságok leküzdésében kollégiumunk óriási feladatot vállal, de igyekezetünk bizony nem mindig hozza meg a kívánt eredményt. Több esetben tapasztalható nagyon rossz anyagi helyzet, ami meglátszik a gyermek ruházatán, iskolai felszerelésén és a kollégiumi térítési díj befizetésének gyakori késésén.

Diákjaink többségének tanuláshoz való viszonyát a rendszeres munkával kapcsolatos tapasztalatlanság határozza meg. A kitartás, a szorgalom, az önfegyelem vagy a lemondás képessége nem épült be elvárható szinten személyiségükbe, ezért az első kudarc után segítségünk nélkül azonnal feladnák. Gyakran pályaválasztásuk is átgondolatlan, néhányukat az a szakma sem érdekli, amit tanulnak.

Mindezeket ismerve kollégiumunk mindent megtesz annak érdekében, hogy kilendítsük őket ebből a helyzetből, hogy – a szülők helyett – mintát próbáljunk adni számukra egy jobb, tartalmasabb, emberhez méltóbb élet reményében. Nagy hangsúlyt helyezünk rá, hogy meleg, otthonos, nyugodt légkört teremtsünk számukra a mindennapokban, hogy a tanulás feltételeit biztosítsuk.

A kollégiumi alapprogramnak megfelelően, az oktatási törvényben meghatározott óraszámokban (csoportonkénti heti 14 óra) vesznek részt fejlesztő foglalkozásokon nevelői segédlettel és felügyelettel. A 9. évfolyamos és a fokozottabb ellenőrzést, folyamatos tanári segítséget igénylő 10-12. évfolyamos tanulók az iskolában működő tanulószobán, a többiek (többségében a szöcsényi tanulók) a kollégiumban készülnek fel a tanítási órákra. Rendszeres, napi szintű a tanulók felkészülésének ellenőrzése, nem ritka a póttanulás elrendelése. A nevelők folyamatosan segítik a tanulási nehézségekkel küzdőket. A leggyengébb tanulókat közvetlenül egy-egy nevelőhöz rendelve ún. kiscsoportos formában próbáljuk segíteni. A kiscsoportba tartozók naponta beszámolnak nevelőjüknek az iskolában történetekről, a feladatokról és a feladatok elvégzéséről.

A szabadidős tevékenység keretében (csoportonként heti 10 óra) tartjuk a csoportfoglalkozásokat hetente egy alkalommal. A csoportfoglalkozások tartalmát a kollégiumi alapprogramnak, a tanulók életkorának, neveltségi szintjének és érdeklődésének megfelelően alakítjuk:

- Az új kollégisták már az első foglalkozásokon megismerkednek a kollégiumi tanulási módszerekkel és a könyvtár (iskolai és városi) használatával. Fontos, hogy minél előbb megtanulják a kollégiumi egymás mellett élés szabályait, hogy kezelni tudják a közösségben kialakult konfliktusokat.
- Meg kell tanulniuk az egyéni és a csoportérdek összeegyeztetését, a jogok és kötelességek összhangját, a felelősségvállalást tetteikért.
- Foglalkozunk a háztartás, a családi költségvetés, a gazdálkodás lényegével, a drog, dohányzás, alkohol veszélyeivel. Beszélgetünk az igaz barátságról, a család fontosságáról és szerepéről.
- A művészetek megismerésének fontosságát hangsúlyozva múzeumlátogatásokat szervezünk (sokan még nem voltak múzeumban).
- Segítséget nyújtunk a pályaválasztáshoz, a végzősöknek az álláskeresési technikák megismeréséhez.

Szívesen vesznek részt a választható foglalkozásokon. Tanév elején felmérjük az igényeket, az igények és a lehetőségeink figyelembevételével indítjuk a foglalkozásokat. Az elmúlt években nagy népszerűségnek örvendett a képzőművészeti, a számítógépes alapismeretek és az internet használat, a sport (fiú foci, fiú-lány asztalitenisz) foglalkozás. Örömeinkre szolgál, hogy a jelen tanévben lány focival bővült a kollégiumi sportélet. Mivel pályázati pénzből megvásárolhattuk a vetítéshez szükséges eszközöket, filmklubot is működtetünk, a tanulók legnagyobb meglepedésére.

Mindennaposak lettek az esti sütés-főzések mind a fiúk, mind a lányok körében. Ennek minden feltétele adott, hiszen pályázati pénzből jól felszerelt mini konyhát sikerült kialakítani.

Közösen végezzük délutánonként a kollégium szobanövényeinek ápolását, a sziklakert gondozását, a kollégium környékének rendben tartását:

Kollégiumi tevékenység szervezése - 2005/2006 - 2009/2010. tanév	
Idő	Tevékenység
06⁰⁰-07⁰⁰	Reggeli teendők
	Szemle
	Egyéni törődés
	Reggeliztetés
13³⁰-15⁰⁰	A tanulók fogadása
	Aktuális teendők
	Tanulókkal való egyéni törődés
15⁰⁰-18³⁰	I.csoport
	Szilencium az iskolában
	Korrepetálás
	Felkészülés ellenőrzése - iskolában
15⁰⁰-18³⁰	II.csoport
	Szilencium a kollégiumban
	Korrepetálás
	Felkészülés ellenőrzése - kollégiumban
18³⁰-19⁰⁰	Vacsoráztatás
	Egyéni törődés
19⁰⁰-20⁰⁰	Csoportfoglalkozás I. csoport
	Választott foglalkozások*
	Pótszilencium
	Korrepetálás
	Tanulókkal való egyéni törődés
	Jutalomkimenő
20⁰⁰-21⁰⁰	Csoportfoglalkozás II.csoport
	Választott foglalkozások*
	Pótszilencium
	Diákönkormányzat
	Korrepetálás
	Tanulókkal való egyéni törődés
	Szabadidő
21⁰⁰-22⁰⁰	Tanulókkal való egyéni törődés
	Korrepetálás
	Esti készülődés a lefekvéshez
22⁰⁰-06⁰⁰	Éjszakai ügyelet

Szabadon választott foglalkozások a kollégiumban - 2005/2006 - 2009/2010. tanév				
2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Életvitel	Rajz, képi ábrázolás	Informatikai ismeretek (kezdő)	Informatikai ismeretek	Informatikai ismeretek
Képzőművészet	Népitánc	Informatikai ismeretek (haladó)	Internethasználat	Internethasználat
Informatikai ismeretek, internethasználat	Informatikai ismeretek, internethasználat	Internethasználat	Sport (fiú)	Sport (fiú-lány)
Sport (fiú-lány)	Sport (fiú-lány)	Sport (fiú-lány)	Sport (lány)	Filmklub

A csoportos foglalkozások mellett egyre nagyobb számban igénylik az egyéni törődést, egyéni elbeszélgetést. Nyíltan, őszintén szólnak családi és egyéni problémáikról, véleményüNKet, segítségünket kérve. Nő azoknak a kérdéseknek a száma, amelyek megválaszolásához szakember igénybevétele is szükséges. Ezért nem ritkák a kollégiumban a védőnői, ifjúságvédelmi, rendőri filmvetítéssel egybekötött előadások, az ezt követő beszélgetések (pl. szerelemről, férfi-nő kapcsolatáról, erkölcsi normákról, drogokról, diszkrét balesetekről).

Kollégiumi hagyományainknak megfelelően minden évben megszervezzük a közösséggé válás érdekében az őszi és tavaszi szalonnasütéssel egybekötött sportvetélkedőt, az új kollégisták bemutatkozó műsorát, a mikulásestet, a mézeskalácssütést, a karácsonyi műsort ünnepi közös vacsorával, a végzős kollégisták búcsúztatását. Tanulóink nagy szeretettel és izgalommal készülnek ezekre a programokra, várják eljöttüket. Bizonyára emlékezetesek maradnak számukra azok az örömteli, megható pillanatok, amikor közösen karácsonyi díszbe öltöztettük a kollégiumot és ünneplésre gyűltünk össze a karácsonyfa körül, vagy éppen könnyes szemmel a végzősöket búcsúztattuk. Ezért bízunk abban, mindezekkel szokásokat alakítunk ki bennük, amelyekhez majd saját önálló felnőtt életükben is ragaszkodni fognak – meghaladva azt a színvonalat; sivár, rítusok és hagyományok nélküli életformát, amelyben nekik gyermekként részük volt.

A környezetünkben lévő kollégiumokkal való kapcsolattartás érdekében rendszeresen részt veszünk a Boglári Kollégiumi Napok (sportvetélkedő) és az Atádi Kollégiumi Napok (kulturális és ügyességi vetélkedő) elnevezésű rendezvényen.

Minden esetben élünk a kollégiumok számára meghirdetett pályázati lehetőségekkel. Az Oktatásért Közalapítvány által kiírt pályázatokon (három sikeres pályázattal összesen) 1.618.700 Ft-ot nyertünk, amelyet eszközfejlesztésre használhattunk fel (a nagyobb értékűek: kollégiumi mini konyha, kollégiumi rádió létesítése, laptop, asztali számítógépek, projektor, sporteszközök beszerzése). Nagy szükség lenne a kollégium bútorzatának cseréjére, de ilyen pályázati lehetőség az elmúlt években nem volt.

Igyekszünk jó kapcsolatot kialakítani a szülői házzal. Évente két alkalommal tartunk kollégiumi szülői értekezletet (sajnos nem megfelelő a látogatottsága), és minden indokolt esetben levélben vagy telefonon tájékoztatjuk a szülőket.

Örömünkre szolgál, hogy a másik két iskolával jó az együttműködés. Minden szükséges esetben megadjuk és megkapjuk a tájékoztatást, a segítséget.

Pedagógiai munkánk sikerének érezzük, hogy tanulóink többsége szeret a kollégiumban lenni, elfogadják a velük szemben támasztott követelményeket, elfogadják a szabályokat, de ők is elvárják tőlünk a már megszokott tartalmas programokat, a törődést, a gondoskodást, az emberséget.

Az intézmény és környezete

Minőségirányítási programunk elkészülte óta tervezetten és szervezeten építjük partnerkapcsolatainkat, a dokumentumban megfogalmazottaknak megfelelően. Természetesen a mindennapi élet naponta írja felül – hol szegényíti hol gazdagítja – az elvi alapvetésből kínálkozó lehetőségeket, amelyek elsősorban helyi változások és gyakran személyi kapcsolatok függvényei is:

- Sajátos helyzet a kapcsolattartásnak az a formája, amely olyan szervezeteket – Diákönkormányzat, Iskolai Sportkör, Szülői Munkaközösség – érint, amelyek az intézményen belül fejtik ki tevékenységüket, tulajdonképpen annak részeként munkálkodnak, ugyanakkor szervezetenként önálló partnerként jelennek meg. A Diákönkormányzat a felelős állampolgárrá válás gyakorlóterepe is egyben: itt lehet megtanulni a jogok és kötelezettségek bonyolult összefüggéseit, hogy a hatásköröknek vannak korlátai, hogy ezek érvényesítése kemény munkával és néha bizony áldozatokkal is jár. A közös célokért folyó napi munkában harmonikusan tudunk együttműködni, soha nem fordult még elő, hogy egy-egy probléma megoldására ne tudtunk volna konszenzussal kialakított döntést hozni. Nagy eredménynek tartjuk, hogy sikerült közel hozni egymáshoz a Diákönkormányzatot és a Szülői Munkaközösséget: ha egy aktuális kérdés úgy kívánja, közös megbeszéléseket tartanak, feladatokat osztanak fel egymás között, aminek nevelőhatását nem lehet túlbecsülni.

Csak a köszönet hangján tudunk szólni arról, ahogy a Szülői Munkaközösség viszonyul az intézményhez. Sajátjuknak érzik az iskolát, velünk örülnek a sikereknek, és igazi partnerek a problémák kezelésében is. Igaz, mindenről részletes tájékoztatást kapnak, észrevételeik, javaslataik meghallgatásra találnak. Együttműködésünknek szilárd alapja az megkérdőjelezhetetlen közös cél, hogy gyermekeinket kívánjuk minél eredményesebben felnevelni.

Az előbbiekkal ellentétben az Iskolai Sportkörnek speciális működési területe van, ahol a jogszabályoknak megfelelően kell tevékenységét kifejtenie. Ezt a tevékenységet az intézmény akkor is támogatja, ha ez egyre nagyobb anyagi áldozattal és sokszor komoly szervezési nehézségekkel jár (például utaztatás, tanári kíséret miatti helyettesítés stb).

- Elemi érdekünk a jó kapcsolatok ápolása a város és városkörnyék oktatási intézményeivel. Ez egyáltalán nem korlátozódik a beiskolázási kampány időszakára, hanem rendszeres és folyamatos. Érdeklődünk egymás rendezvényei iránt, segítséget kapunk és adunk a tanulmányi versenyek lebonyolításához. Nem egyszer veszünk részt közös továbbképzéseken, szakmai programokon. Valamennyi általános iskolát tájékoztatunk arról, hogy név szerint melyik volt tanítványuk fejezte be középiskolai tanulmányait, és megköszönjük nekik azt az eredményes és áldozatos munkát, amivel megalapozták, hogy egykori diákjuk sikeresen eljuthatott az érettségiig.
- Iskolánkat is érzékenyen érintette a Mustang távozása Marcaliból. Nemcsak a nyelvoktatás tanórán kívüli formáihoz nyújtottak ugyanis hathatós segítséget, hanem szakképzési alapjuk terhére minden esztendőben több millió forinttal támogatták iskolánkat. Örömmel vesszük, hogy a városunkban tevékenykedő kisebb-nagyobb cégek is – lehetőségeikhez mérten – változatos formában segítenek bennünket (szakmai anyagokkal, előadások tartásával, foglalkozások vezetésével, termékekkel vagy pénzzel).
- Tevékenységünk jellegéből adódóan szoros kapcsolatban állunk a város közművelődési intézményeivel, hiszen számtalan olyan területet találunk, ahol munkánk szinte egymásba ér vagy egymásra épül (Kultúrház, Könyvtár, Múzeum).
- Egyre bővül azoknak az intézményeknek a köre, amelyekkel szinte naponta kell együttműködnünk azoknak a problémáknak a megoldásában – néha sajnos csak kezelésében – amelyek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű vagy átmenetileg bajba került tanítványaink életében adódnak (Gyermekjóléti Szolgálat, Polgármesteri Hivatalok, Ideggondozó, Pedagógiai Szakszolgálat).
- Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatainkban a megelőző tevékenységre helyezzük a hangsúlyt, de ez megoldhatatlan lenne a Rendőrkapitányság, a Tűzoltóparancsnokság, a katasztrófavédelem vagy az egészségügy segítsége nélkül, amit rendszeresen megkapunk. Ezt azzal igyekszünk viszonzni, hogy bekapcsolódunk az általuk szervezett programokba, vetélkedőkbe, ahol tanítványaink helyt is szoktak állni.
- Nemcsak sportrendezvényeink lebonyolításában tudunk zökkenőmentesen együttműködni a Sportszervezőkkel, hanem iskolai programjaink számára is készségesen biztosítanak helyszínt. A Mikszáth úti iskola testnevelő tanáraihoz hasonlóan az érintett sportegyesületi vezetőkkel is konzultálva alakítottuk ki a sporttagozat helyi tantervét.

- A Munkaügyi Hivatal munkatársaival közösen készítjük fel tanítványainkat a munkába állás vagy továbbtanulás körüli teendőkre, vétezzük fel őket az alapvetően szükséges (jogi, pénzügyi stb.) ismeretekkel. Munkánkban jól hasznosítható segéd- és szóróanyagokkal is ellátnak bennünket.
- A tantestület tagjai szakterületüknek vagy érdeklődési körüknek megfelelően vesznek részt a város vagy lakóhelyük szellemi, művészeti és sportéletében (Földrajzosok köre, Kerékpáros egyesület, Calypso kórus, focicsapat, Talentum Ház, Városi Televízió stb).
- Diákjainkat arra ösztönözzük – és ebben támogatjuk is őket – , hogy abban az egyesületben, művészeti csoportban munkálkodjanak, amelyik a legjobban biztosítja fejlődésüket vagy vállalható értékeket közvetít. Tanítványaink több mint 30 %-a munkálkodik a fentiek valamelyikében – néhányuk nem is egyben – Marcaliban és a környező településeken. A skála rendkívül széles: az egyházi zenekartól a sport – tűzoltó, néptánc – és színjátszó egyesületeken át a különböző kórusokig. Ha ezt a számot összevetjük azzal, hogy maga az iskola is hányféle tanórán kívüli tevékenységbe vonja be őket, miközben a tagozatosok vagy emeltszintű képzésben részt vevők tanórai elfoglaltsága is többször csak délután négy óra körül ér véget, akkor könnyen belátható: Céltalan csellengésre sem idejük sem energiájuk nem marad, közben pedig úgy megtapasztalhatják az értékkeremtő tevékenység örömét, hogy talán felnőttként is e szerint kívánnak élni.
- Minden felkérésnek eleget teszünk, és szívesen működünk közre városi rendezvények, civil szervezetek kulturális programjaiban. A tárgyalt időszakban például iskolánk készítette a műsort Marcali várossá nyilvánításának 30. és az 1956-os forradalom 32. évfordulóján tartott ünnepi megemlékezésre.
- A rendszeres szakmai továbbképzések révén élő kapcsolatokat tudunk tartani egy-egy szak- vagy nevelési terület mértékadó személyiségeivel és intézményeivel. A különböző tudományegyetemek szívesen kérik fel iskolánk pedagógusait szakdolgozatok bírálatára vagy vezetőtanárnak végzős hallgatók tanítási gyakorlatának irányítására és értékelésére. Ez a tevékenység egyúttal megteremti az adott egyetemmel történő folyamatos együttműködést is a mi intézményünk számára fontos területeken vagy programok lebonyolításában.
- Nemzetközi kapcsolatainkban a más összefüggésben már részletezett künzelsauin túl – igaz, egyre nehezebb feltételek mellett – meg tudtuk tartani a partneri viszonyt zsolnai testvériskolánkkal. Részben az ő segítségével kezdtük el a tárgyalásokat egy

Marcalihoz hasonló nagyságú csehországi kisváros, Kyjov középiskolájával, ahonnan azóta már fogadtunk egy diáksportolókából álló küldöttséget. A részvételükkel rendezett kosárlabdatornán Marcali mellett Nagykanizsa is képviseltette magát.

- A hivatalos, az intézményi működés természetéből adódóakon túl kiemelten fontosak számunkra azok a személyes emberi kapcsolatok, amelyek az iskola jelenét kötik össze saját múltjával. Ritka az olyan őszi hétvége, amikor nem zajlik éppen érettségi találkozó nálunk. Egykori tanítványaink gyakran kérnek és kapnak tájékoztatást jelenünkről, szívesen időznek iskolamúzeumunkban. Nagy élmény számunkra, ha a tárlókban felfedeznek egy-egy saját diákéveikhez köthető tárgyi emléket, vagy felismerik magukat valamelyik fotón.

Nyugdíjas kollégáink rendszeres látogatói az intézménynek, részt vesznek ünnepi programjainkon, nyílt hetünkön, de gyakran térnek be közönséges hétköznapiokon is. Sikereinket, problémáinkat a magukénak érzik, mi pedig örömmel vesszük megtisztelő érdeklődésüket.

Diákjaink kötődése az intézményhez nem szűnik meg tanulmányaik befejeztével. Évek múltán is számon tartják hagyományos rendezvényeink (szalagavató, karácsony, ballagás) szokásos időpontját, mindig akad közülük néhány vendég ezeken. A továbbtanulók vissza-visszajárnak egyetemi éveik alatt: Hol segítséget kérnek egy-egy aktuális szakmai problémájuk megoldásához, hol sorsuk alakulásáról számolnak be, hol csak – ahogy mondani szokták –, „körülnéznének egy kicsit”.

Sajátos helyzet, amikor az iskolának hivatalos feladatai intézése közben olyan intézmény a partnere, amelynek képviselőjében saját egykori tanítványával kell együttműködni. Ilyen alkalmakkor mindig érezzük a jóindulatot, a segítőkészséget – egyszerűen a magasra emelkedett volt diák apró gesztusokban megnyilvánuló háláját az őt „felnövelő” közösségnek. Eredményeinkben az ő tevékeny segítségük is benne van, hiszen a gazdasági, politikai, tudományos vagy művészeti élet minden területén megtalálhatók. Vannak, akik távol élnek ugyan a várostól, de hívó szavunkra mindig hazatér bármelyikük – legyen az fotóművész, színésznő, középkorkutató, pszichológus vagy mesterszakács.

A legtöbbet persze azoktól kapjuk, akik városunkban élnek, hiszen hozzájuk gyakrabban és igazán széles körben fordulhatunk: Marcali közfeladatot ellátó intézményei közül tizenkettőt vezet volt tanítványunk, de a Képviselőtestület egyharmada is ebben a gimnáziumban érettségizett.

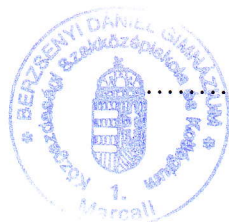
Rájuk különösen büszkék vagyunk, mert ők vállalva a saját hazájában tevékenykedő próféta nem mindig hálás szerepét, visszatértek, hogy az őket újukra bocsátó közösség felemelkedését szolgálják.

Marcali, 2010. február 4.

Olasz Istvánné
igazgató

A beszámolóban foglaltakat a tantestület 2010. február 3-i ülésén egyhangúlag elfogadta.

Marcali, 2010. február 03.

Olasz Istvánné
igazgató

A beszámolóban foglaltakkal a szülői munkaközösség egyetért.

Marcali, 2010. február 04.

.....
Varga Zoltán
A szülői munkaközösség elnöke

A Diákönkormányzat a beszámolóban foglaltakkal egyetért.

Marcali, 2010. február 04.

.....
Krenusz Anett DT elnök

Mellékletek

I. Óratervek

- a) 5 évfolyamos gimnáziumi képzés
- b) 4 évfolyamos gimnáziumi alapképzés
- c) 4 évfolyamos gimnáziumi nyelvi tagozat
- d) 4 évfolyamos szakközépiskolai alapképzés
- e) 4 évfolyamos gimnáziumi testnevelés tagozat
- f) Informatikai statisztikus és gazdasági tervező felsőfokú szakképzés
- g) Idegenforgalmi szakmenedzser felsőfokú szakképzés

II. Munkaterv 2009/2010

III. Tanulmányi versenyeken elért eredmények

2008. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben életbe lépő óraterv

5 évfolyamos gimnáziumi képzés (nyelvi előkészítő+ 4 évfolyam)

tantárgy	óraszámok				
	9.(nyek)	10.	11.	12.	13.
magyar irodalom (tánc és dráma)		3	3	3	4
magyar nyelv		1	1	1	1
történelem és állampolgári ismeretek		2	2,5	3	4
1. idegen nyelv (emelt)	15	6	5,5	6	5
2. idegen nyelv		3	3	3	3,5
matematika		3	3	3	4
informatika	6	2	1	1,5	1,5
fizika		2	2	1,5	
kémia		1,5	2		
biológia			1	2	2
Földünk és környezetünk		2	2		
ének-zene		1	1		
rajz és vizuális kultúra		1	1		
testnevelés	3	3	3	2	2
osztályfőnöki	0,5	1	0,5	1	1
emberismeret, etika				1	
mozgóképkultúra és médiaismeret					1
művészettörténet				2	
filozófia					1
nyelvi készségfejlesztés	1,5				
logikai készségfejlesztés	1,5				
tanulásmódszertan	1				
összesen	28,5	31,5	31,5	30	30
választható óraszám					
emelt szint 11-12. évf.				3 v.4	3 v.4
Maximális óraszám	28,5	31,5	31,5	33/34	33/34

2008. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben életbe lépő óraterv

4 évfolyamos gimnáziumi alapképzés

tantárgy	óraszámok			
	9.	10.	11.	12.
magyar irodalom (tánc és dráma)	3	3	3	4
magyar nyelv	1	1	1	1
történelem és állampolgári ismeretek	2	2,5	3	4
1. idegen nyelv	3	3	4	3,5
2. idegen nyelv	3	3	3	3
matematika	3	3	3	4
informatika	2	1	1,5	1,5
fizika	2	2	1,5	
kémia	1,5	2		
biológia		1	2	2
Földünk és környezetünk	2	2		
ének-zene	1	1		
rajz és vizuális kultúra	1	1		
testnevelés	3	3	2	2
osztályfőnöki	1	0,5	1	1
emberismeret, etika			1	
mozgóképkultúra és médiaismeret				1
művészettörténet			2	
filozófia				1
összesen	28,5	29	28	28
választható óraszám				
1. emelt szint 11-12. évf.			3	3
2. emelt szint 11-12. évf.			3	3
Maximális óraszám	28,5	29	34	34

2008. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben életbe lépő óraterv

4 évfolyamos gimnáziumi nyelvi tagozat

tantárgy	óraszámok			
	9.	10.	11.	12.
magyar irodalom (tánc és dráma)	3	3	3	4
magyar nyelv	1	1	1	1
történelem és állampolgári ismeretek	2	2,5	3	4
1. idegen nyelv (emelt)	6	5,5	6	5
2. idegen nyelv	3	3	3	3,5
matematika	3	3	3	4
informatika	2	1	1,5	1,5
fizika	2	2	1,5	
kémia	1,5	2		
biológia		1	2	2
Földünk és környezetünk	2	2		
ének-zene	1	1		
rajz és vizuális kultúra	1	1		
testnevelés	3	3	2	2
osztályfőnöki	1	0,5	1	1
emberismeret, etika			1	
mozgóképkultúra és médiaismeret				1
művészettörténet			2	
filozófia				1
összesen	31,5	31,5	30	30
választható óraszám				
emelt szint 11-12. évf.			3 v.4	3 v.4
Maximális óraszám	31,5	31,5	33/34	33/34

2008. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben életbe lépő óraterv

4 évfolyamos szakközépiskolai alapképzés

tantárgy	óraszámok			
	9.	10.	11.	12.
magyar irodalom	3	3	3	4
magyar nyelv	1	1	1	1
történelem és állampolgári ismeretek	2	2,5	3	4
idegen nyelv	3	3	4	3,5
matematika	3	3	3	4
informatika	2	1	1,5	1,5
fizika	2	2		
kémia	1,5	2		
biológia			2	2
Földünk és környezetünk	2	2		
ének-zene	1	1		
rajz és vizuális kultúra	1	1		
testnevelés	3	3	2	2
osztályfőnöki	1	0,5	1	1
emberismeret, etika			1	
szakmai tárgyak	5	5	8,5	8,5
összesen	30,5	30	30	31,5

**4 évfolyamos gimnázium
emelt szintű testnevelés**

tantárgy	óraszámok			
	9.	10.	11.	12.
magyar irodalom (tánc és dráma)	3	3	4*	4
magyar nyelv	1	1	1	1
történelem és állampolgári ismeretek	2	2,5	3	4
1. idegen nyelv (emelt)	3	3	4	3,5
2. idegen nyelv	3	3	3	3
matematika	3	3	3	4
informatika	2	1	1,5	1,5
fizika	2	2	1,5	
kémia	1,5	2		
biológia		1	2	2
Földünk és környezetünk	2	2		
ének-zene	1	1		
rajz és vizuális kultúra	1	1		
testnevelés	5	5	4	4
osztályfőnöki	1	0,5	1	1
mozgóképkultúra és médiaismeret				1
művészettörténet			2	
filozófia				1
összesen	30,5	31	30	30
választható óraszám				
emelt szint 11-12. évf.			3 v.4	3 v.4
Maximális óraszám	30,5	31	33/34	33/34

*emberismeret, etika integrálva

**INFORMATIKAI STATISZTIKUS ÉS GAZDASÁGI TERVEZŐ
FELSŐFOKÚ SZAKKÉPZÉS**

A KÉPZÉSI IDŐSZAKRA BONTOTT ÓRATERV ÉS A MEGSZERZENDŐ KREDITEK SZÁMA

Tantárgycsoportok Tantárgyak	1. évfolyam								2. évfolyam								
	1. félév				2. félév				3. félév				4. félév				
	Óra		Kr.	Köv.	Óra		Kr.	Köv.	Óra		Kr.	Köv.	Óra		Kr.	Köv.	
	ea	gy			ea	gy			ea	gy			ea	gy			
I. ALAPISMERETI MODULOK																	
Gazdasági matematika														1	2	3	Gy
Ált. stat. módszer; Info. rendsz.	2	3	5	K	2	3	5	K									
Statisztika az üzleti életben									3	2	5	K					
Stat. szerepe a társ. gazd. életben													0	3	3	Gy	
Üzleti gazd. tan; Vállalkozási ism.	3	0	3	K	2	0	2	K									
Közgazdaságtan									2	0	2	K					
Jogi alapismeretek	3	0	3	K													
Irodaszervezés									3	0	3	K					
Számítógép kezelői alapism.	1	2	3	Gy													
Inf. szakm. ism. pénzügyi inf. alk.					2	3	5	K									
Ügyviteli ismeretek					2	1	3	K									
Inform. felsőf. szakm. ism.									2	2	4	K					
Inform. szakm. ism. alk.					1	3	4	Gy									
Viselkedéskultúra, protokoll	2	0	2	K													
Készség- és személyiségfejlesztés	2	0	2	K													
Munkaerőpiaci ismeretek					3	0	3	K									
Pénzügyi és banki alapok	2	1	3	K													
Pénzügyi piacok									2	2	4	Gy					
Számvitel alapjai	2	1	3	Gy													
Pénzügyi számvitel					1	2	3	Gy	1	2	3	Gy					
Idegennyelv (angol/német)	0	3	3	Gy	0	3	3	Gy	0	3	3	Gy	0	3	3	Gy	
II. KÖTELEZŐ SZAKMAI MODULOK																	
Szoftver üzemeltetői ismeretek									1	3	4	K	0	2	2	Gy	
Számítógépes könyvelés													0	2	2	Gy	
Gazd. tervezési ismeretek													2	2	4	K	
EU ismeretek	1	1	2	Gy													
Társaságok pénzügyei					1	1	2	Gy	1	1	2	Gy					
Adózás													1	2	3	Gy	
Vezetői számvitel													1	2	3	Gy	
Elemzés-ellenőrzés-kontrolling									2	0	2	K	2	2	4	Gy	
Üzleti etika	2	0	2	K													
ÖSSZESEN																	
ÓRASZÁM	20	11			14	16			17	15			7	20			
KREDIT			31				30				32				27		
Átlagos heti óraszám	30																
Átlagos féléves kreditszám	30																

IDEGENFORGALMI SZAKMENEDZSER

FELSŐFOKÚ SZAKKÉPZÉS

A KÉPZÉSI IDŐSZAKRA BONTOTT ÓRATERV ÉS A MEGSZERZENDŐ KREDITEK SZÁMA

Tantárgycsoportok Tantárgyak	1. évfolyam								2. évfolyam							
	1. félév				2. félév				3. félév				4. félév			
	Óra		Kr.	Köv.	Óra		Kr.	Köv.	Óra		Kr.	Köv.	Óra		Kr.	Köv.
	ea	gy			ea	gy			ea	gy			ea	gy		
I. ALAPISMERETI MODULOK																
Gazdasági matematika					1	2	3	Gy								
Ált. stat. Módsz; Info. rendsz.	2	3	5	K	2	3	5	K								
Statisztika az üzleti életben									3	2	5	K				
Turizmus gazdaságtana													2	1	3	K
Üzleti gazd. tan; Vállalkozási ism.	3	0	3	K	2	0	2	K								
Közgazdaságtan									2	0	2	K				
Jogi alapismeretek	3	0	3	K												
Irodaszervezés									3	0	3	K				
Számítógép kezelői alapisz.	1	2	3	Gy												
Marketing					2	3	5	K								
Ügyviteli ismeretek					2	1	3	K								
Értékesítés szervezése									2	2	4	K				
Magyarország turizmusföldrajza					1	3	4	Gy								
Viselkedéskultúra, protokoll	2	0	2	K												
Készség- és személyiségfejlesztés	2	0	2	K												
Munkaerőpiaci ismeretek													3	0	3	K
Pénzügyi és banki alapok	2	1	3	K												
Marketing kommunikáció									2	2	4	Gy				
Számvitel alapjai	2	1	3	Gy												
Turizmus rendszere					1	2	3	Gy	1	2	3	Gy				
Idegennyelv (angol/német)	0	3	3	Gy	0	3	3	Gy	0	3	3	Gy	0	3	3	Gy
II. KÖTELEZŐ SZAKMAI MODUL	TURISZTIKAI TERMÉKFEJLESZTŐ															
Falusi turizmus									1	3	4	K				
Szálláshelymenedzsmnt													1	2	3	Gy
Bor és gasztronómia	1	1	2	Gy												
Turisztikai termékek fejlesztése									2	2	4	K				
Szakszeminárium													2	0	2	K
II. KÖTELEZŐ SZAKMAI MODUL	TURISZTIKAI SZERVEZŐ															
Turizmus marketing					1	1	2	Gy	1	1	2	Gy				
Utazás- és rendezvényszervezés													1	2	3	Gy
Idegnevezetés													0	2	2	Gy
Régió és településmarketing													2	2	4	Gy
Szakszeminárium													0	2	2	Gy
Üzleti etika	2	0	2	K												
ÖSSZESEN																
ÓRASZÁM	20	11			12	18			17	17			11	14		
KREDIT			31				30				34				25	
Átlagos heti óraszám	30															
Átlagos féléves kreditszám	30															

MUNKATERV 2009/2010

Év	Hónap	Nap	Esemény	Felelős
2009.	augusztus	24.	vezetői megbeszélés	igazgató
		24.	Munkaközösség-vezetői megbeszélés	igazgató
		26.	Pótvizsga	Igh, vizsgabizottság
		25-27.	Munkaközösségi megbeszélések	Mkv.
		27-28.	Tankönyvárúsítás	Greffer Józsefné
		31.	Munkaértekezlet	Iskolavezetés
	szeptember	1.	A tanév első napja, tanévnyitó	Iskolavezetés
			Tűzriadó	Iskolavezetés
			ISK foglalkozások beindítása	Vné Laczó Tímea, Krénusz László
		4.	Kerékpártúra Niklára	Miklós István, Káplár Veronika, Vné Laczó Tímea, of-ök
			9. évf. matematika felmérő	Matematika mk.
		11.	Gólyaavató	Hné Balogh Andrea, Dorner Brigitta, Fellegi Bálint
			Vásári futás /8. oszt. tanulók részvételével/	Vné Laczó Tímea, Krénusz László
			A Takarítási világnaphoz kapcsolódó iskolakörnyéki takarítás	Vné Laczó Tímea, Krénusz László
			Az „iskola zöldítése” mozgalom beindítása	Vné Laczó Tímea, Krénusz László, Bné Bartik Mária
			Biológiai terepgyakorlat*	Hné Balogh Andrea
			Őszi kirándulás*	Természett. mk.
		25.	OKTV-re jelentkezés, a tanév rendjének megfelelően a többi tanulmányi versenyre a jelentkezés és lebonyolítás folyamatosan történik. Az iskola a 2. számú mellékletben felsorolt tanulmányi versenyekre biztosítja a tanulók felkészítését.	Igh., munkaközösség-vezetők
		október	5.	Ruhatár beindítása
	6.		Az aradi vértanúk emléknapja	Medvésey Eszter
	15.		Statisztikai adatszolgáltatás	Igh.
	16.		Szülői értekezlet - fogadóóra - tájékoztató füzet kiadása	Osztályfőnöki mk. vezető
	16., 19-22.		Környezet és egészségnevelési témahét	Hné Balogh Andrea, Hné Csoszó Gyöngyi, Bné Lázár Magdolna
	19-21.		Papírgyűjtés	Természett. mk., of-ök
	22.		Október 23-i iskolai ünnepség	Bauer Szilvia, Miklós Judit
	23.		Nemzeti ünnep	
	31-ig		A 8. osztályos tanulók tájékoztatása a felvételi eljárás rendjéről, a felvételi tájékoztató kiadása	Várfalviné Laczó Tímea
	26-30.		Őszi szünet	

	november	16-20.	Iskolai nyílt hét - pályaválasztási szülői értekezletek	Iskolavezetés, mk.vezetők
		21.	Nyílt nap; ügyelet megszervezése, videós összeállítás műsor	Iskolavezetés, Gájer Szilárd, Bné L. Magdolna Hné Csooszó Gyöngyi, Miklós Judit, Jandrics Róbert
		27.	Diáknap (nyílt hét utáni péntek)	DÖK, Hné Balogh Andrea, Káplár Veronika, Bauer Szilvia, Dorner Brigitta, Fellegi Bálint
			OKTV iskolai fordulói	Igh., szaktanárok
			A földrajz tantárgy szakmai délutánja a Földrajzosok Körével	Bné Bartik Mária, Káplár Veronika
		27.	Kompetenciaméréshez adatszolgáltatás	Bognárné Lázár Magdolna
	december		Nyelvi előkészítő évf. féléves angol nyelvi vizsga	Angol nyelvi mk.
			Mézeskalácssütés; karácsonyfa-díszítés	U&T faktosok; Vné Laczó Tímea, Bauer Szilvia, Káplár Veronika
			Iskolaújság 1. szám	Hné Csooszó Gyöngyi, Gájer Szilárd, Molnár Krisztina
			Karácsonyi ünnepség	Molnár Krisztina, Miklós Judit
23-31.		Téli szünet		
2010.	január		Nyelvi előkészítő évf. féléves német nyelvi vizsga	Német nyelvi mk.
		15.	A tanév első félévének utolsó tanítási napja. Oszt. értekezlet	Igazgató, nevelőtestület
		22.	A félévi tanulmányi eredményekről szóló értesítések határnapja	Of-ök
		22.	Az általános felvételi eljárás kezdete	Várfalviné Laczó Tímea
			A félévi tanulmányi verseny eredményének értékelése	Igazgató, DÖK, osztályfőnöki mk.
		29.	Szülői ért, fogadóóra	Igazgató, osztályfőnöki mk.
			Félévi tantestületi értekezlet	Igazgató, nevelőtestület
	február		Sítábor *	Krénuusz László
		15.	Az érettségire jelentkezés határideje	Igh., érintett of.-ök
		15.	Az iskolai tankönyvrendelés elkészítése	Tankönyvfelelős, mk-vezetők, of-ök.
		15.	A továbbtanulók jelentkezési határideje	Érintett of.-ök, jelentkező tanulók
		25.	A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja	Magyar-történelem-művészetek mk.
			Szalagavató	Bácsfalvi Olga, Bodóné Bartik Mária
		Farsang	DÖK, Hné Balogh Andrea, of-ök	
március	4.	Nyelvi nap	Angol és német nyelvi mk.	
	11.	Továbbképzésre jelentkezés határideje	Mkv-k.	
	12.	Berzsenyi-nap Március 15-i műsor	Magyar-történelem-művészetek mk., Borosné Gyarmati Cecília, Miklós Judit	
	15.	Nemzeti ünnep		
	16.	Ideiglenes felvételi jegyzék	Igazgató, igh.	

			közzététele	
		26.	Berzsenyi est	Iskolavezetés, Gájer Szilárd, Bné Lázár Magdolna, Hné Csozó Gyöngyi, Miklós Judit, Jandrics Róbert, Gáspár Csilla
április		2-6.	Tavaszi szünet	
		16.	A holokauszt áldozatainak emléknapja	Magyar-történelem-művészetek mk.
			A Föld Napjához kapcsolódó iskola környéki takarítás	Of.-k, testnevelők
			A Föld Napjához kapcsolódó Kezesfa-túra	Bné Bartik Mária, Káplár Veronika
		16.	Szülői értekezletek, fogadóóra	Osztályfőnöki mk.
		26.	A felvételi értesítés megküldése a jelentkezőknek és az általános iskoláknak	Igazgató, igh.
			Iskolaújság 2. szám	Hné Csozó Gyöngyi, Gájer Szilárd
			Katasztrófavédelmi vetélkedő	Fellegi Bálint
			Közlekedési vetélkedő	Bné Lázár Magdolna
			Biológiai terepgyakorlat *	Hné Balogh Andrea
		30.	Utolsó tanítási nap a végzős osztályoknak	
május			Ballagás	Végzős of-ök, Trombitás Árpádné, Bácsfalvi Olga, Bodóné Bartik Mária
		3-5.	Írásbeli érettségi vizsgák a tanév rendjének megfelelően, tanítás nélküli munkanap	Iskolavezetés, of-i mk. tantestület
			Balaton környéki kerékpártúra *	Miklós István
			Nyelvi elők. évf. féléves angol/német nyelvi vizsga	Angol/német nyelvi mk.
		26.	Kompetenciamérés 8-10. évfolyam	Igazgató, Bognárné Lázár Magdolna
június		3-9.	Emelt szintű szóbeli érettségi vizsgák	OH
		10.	Osztályozó értekezlet	Igazgató
		11.	A tanév utolsó tanítási napja Sport témanap	Vné Laczó Tímea, Krénusz László, DÖK, Bné Lázár Magdolna, Hné Balogh Andrea, of-i mk.
		14-25.	Középszintű szóbeli érettségi vizsgák	Iskolavezetés, vizsgabizottság
		23-25.	Beiratkozás	Érintett of-k.
			Tanévzáró, év végi értesítők kiadása	Iskolavezetés, of.-k
			Tanévzáró értekezlet	Igazgató
			Nyári nyelvi kurzus Künzelsauban	Jandrics Róbert, iskolavezetés
			Vándortábor *	

A *- gal jelölt események nem az iskola munkatervének részei, de a tantestület felajánlja ezen programok lebonyolítását, ha a szülők részéről igény van rájuk, és a felmerülő költségeket a szülők fedezik.

A munkaterv egyes programjainak részletesebb kifejtését az adott munkaközösségek munkatervei tartalmazzák.

Az egész évben folyamatosan szervezett programokat a 1. sz. melléklet tartalmazza.

A 2009/2010-es tanulmányi versenyeket a 2. sz. melléklet tartalmazza.

A szakkörökre, tehetséggondozásra, felzárkóztatásra, iskolai sportkörre fordított időt a 3. sz. melléklet tartalmazza.

A munkatervet a tantestület 2009. augusztus 31-i ülésén elfogadta.

Marcali, 2009. augusztus 31.

A szülői munkaközösség a munkatervvel egyetért.

Marcali, 2009. *september 7.*

A Diákönkormányzat a munkatervvel egyetért.

Marcali, 2009. *september 2.*

.....
Olasz Istvánné
Igazgató

[Handwritten signature]
.....
Varga Zoltán
A szülői munkaközösség elnöke

[Handwritten signature]
.....
Krénusz Anett DT elnök

FOLYAMATOS PROGRAMOK

Program		Felelős
ECDL vizsgák és tanfolyamok szervezése a felmerülő igényeknek megfelelően		Fellegi Bálint
Tanulmányi versenyek lebonyolítása		Iskolavezetés, munkaközösség-vezetők
Filharmonia előadások szervezése		Miklós Judit
Színházlátogatások szervezése		Magyar-történelem- művészetek mk.
Filmszínház látogatás szervezése		Magyar-történelem- művészetek mk.
Utazás és turizmus fakultációs szakmai kirándulásainak szervezése		Jné Simon Erika
Ifjúság- és gyermekvédelmi felelős fogadóórája		Bognárné L. Magdolna
Iskolai házi bajnokságok lebonyolítása:	leány kézilabda fiú foci röplabda zsinórlabda sakk asztalitenisz	Testnevelők
Városi, megyei sportversenyeken, bajnokságokon való részvétel	leány kézilabda leány labdarúgás fiú kosárlabda fiú sakk fiú labdarúgás fiú leány atlétika	Testnevelők
Érettségi találkozók		
DADA-program	A Marcali Városi Rendőrkapitányság vezetőjével egyeztetett program	Bognárné L. Magdolna
Pályaválasztási tájékoztatók szervezése végzősöknek		Bognárné L. Magdolna
Munkába állást segítő programok	A Marcali Munkaügyi Központtal egyeztetett program	Bognárné L. Magdolna
Egészségügyi felvilágosító programok		Védőnő
Kötelező egészségügyi szűrések		Védőnő

Az alapképzésen túl iskolánk a következő kiegészítő képzéseket biztosítja térítésmentesen a tanulóknak:

- Emelt szintű képzés a 11-12. évfolyamon heti 3-3 órában
- Középszintű érettségire felkészítés a 12-13. évfolyamon heti 2-2 órában
- Előre hozott érettségire történő felkészítés heti 2-2 órában
- Mindennapos testedzés heti 5 órában
- Megfelelő számú jelentkező esetén tanulószoba

TANULMÁNYI VERSENYEK

Az Oktatási Minisztérium által meghirdetett tanulmányi versenyek

Tantárgy	Verseny
Angol	OKTV
	Országos Angol Nyelvi Verseny 7-8. osztály
Biológia	OKTV
Fizika	OKTV
	Mikola Sándor Országos Tehetségkutató Fizikaverseny
Földrajz	OKTV
	Teleki Pál Országos Földrajz-Földtan Verseny
	Kőrösi Csoma Sándor Nemzetközi Középiskolai Földrajz Verseny
	Lóczy Lajos Országos Földrajzi Verseny
Kémia	Hevesy György Országos Kémia Verseny
	Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny
	OKTV
Magyar	OKTV
	„Szép Magyar Beszéd” verseny
	Implom József Középiskolai Helyesírási Verseny
	„Édes Anyanyelvünk” országos nyelvhasználati verseny
	„Nyelvünkben élünk” magyar nyelvi kommunikációs verseny
	Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei Helyesírási Verseny
Matematika	OKTV
	KöMaL levelező verseny
	Arany Dániel Matematikaverseny
	Varga Tamás Országos Matematikaverseny
Német	OKTV
	„Hier spricht man Deutsch” német nyelvi verseny 7-8.
Rajz	Vadászati Pályázat
Informatika	OKTV
	Nemes Tihamér Országos Középiskolai Számítástechnika Verseny
	Országos Logo Számítástechnikai Verseny
Történelem	OKTV
	Országos Történelem Tantárgyi Verseny
	Savaria Országos Történelem Tantárgyi Verseny

**Az iskolai szülői szervezet és a diákönkormányzat
együttműködésével szervezett versenyek**

Tantárgy	Verseny
Magyar	Noszlopy Általános Iskola Tanulmányi Verseny
Matematika	ABACUS levelező verseny
	Zrínyi Ilona Matematikaverseny
	Regionális Matematikaverseny
	Kenguru Matematikaverseny
	Gordius Matematikaverseny
	Alapműveleti Matematikaverseny
	Megye Agya verseny
	Microprof matematikaverseny
Német	Mikszáth Kálmán Utcai Ált. Isk. versenye
	Noszlopy Gáspár Ált.Isk. versenye
Informatika	Megyei felhasználói verseny
Történelem	Ránki György Regionális Történelem Verseny
Egyéb	Katasztrófavédelmi vetélkedő

A tanév során ezután meghirdetésre kerülő tanulmányi versenyek közül azokra a versenyekre jelentkeztetjük tanulóinkat, melyeken az elmúlt tanévekben is részt vettek diákjaink.

SZAKKÖRÖK, TEHETSÉGGONDOZÁS,
FELZÁRKÓZTATÁS,
ISKOLAI SPORTKÖR

Megnevezés	Csoport	Heti óraszám
Magyar	Felzárkóztató	1
Matematika	Középszintű érettségire felkészítés	2
	Felzárkóztató	1
Iskolai sportkör	Kosárlabda	2
	Kézilabda	2
	Labdarúgás	2
	Atlétika	2
	Sakk	1

Versenyeredmények 2002-2010. január 31-ig Berzsenyi Dániel Gimnázium

Folyamatban lévő versenyek:

Matematika

1. Arany Dániel Matematikaverseny 2. fordulójába jutott:

- a) Zajcsuk Liliána 9.E
felkészítő tanár: Káplár Veronika
- b) Segyevy Nándor 11.E/N
felkészítő tanár: Bognárné Lázár Magdolna

Földrajz

1. OKTV 2. fordulójába jutott:

- a) Segyevy Dániel 13.E
felkészítő tanár: Bodóné Bartik Mária

Biológia

1. OKTV 2. fordulójába jutott:

- a) Átol Róbert 13.E
felkészítő tanár: Havranekné Balogh Andrea

Informatika

1. Nemes Tihamér Országos Középiskolai Alkalmazói Verseny regionális fordulójába jutottak:

- a) Zajcsuk Liliána 9.E
- b) Mohari Martin 11.E/A
- c) Boros Gábor 11.E/A
- d) Fellegi Emese 10.E/A
felkészítő tanár: Fellegi Bálint

Tárgy	Verseny	Év	Eredmény
Magyar nyelv és irodalom	OKTV ¹	2004.	területi döntő
		2005.	országos 8. hely
	Kazinczy-verseny	2002.	megyei 3. hely
		2003.	megyei 2. hely országos döntő
		2006.	megyei 2. hely országos döntő
	Implom József Helyesírási Verseny	2004.	megyei 3. hely
		2008.	megyei 2. hely
	Édes Anyanyelvünk Nyelvhasználati Verseny	2007.	megyei 2. hely országos döntő
	Bendegúz Anyanyelvi Verseny	2002.	országos döntő 20. hely
		2002.	megyei 2. hely
		2003.	megyei 2. hely
		2004.	megyei 1. hely
		2004.	országos döntő 14.hely
		2005.	országos döntő 29.hely
		2006.	megyei 1.-2. hely
		2006.	országos döntő 21.hely
	Talentum Országos Tanulmányi Verseny	2004.	országos 2-3. hely
	Drámapályázat	2004.	országos 3. hely
		2005.	országos 3. hely
	Nyelvhasználati Verseny	2004.	megyei 3. hely
Nyelvünkben Élünk Anyanyelvi Verseny	2005.	megyei 3. hely	
Nyelvész Anyanyelvi Verseny	2007.	megyei 3. hely	
Szép Magyar Beszéd Verseny	2009.	megyei 3. hely	
Történelem	Ránki György Regionális Történelem Verseny	2003.	megyei 1. hely regionális döntő 1. hely
		2004.	megyei 1-2. hely regionális döntő 1. hely
		2007.	megyei 1-2. hely regionális döntő 4. hely
		2009.	megyei 2. hely regionális döntő 6. hely
	Savaria Országos Történelem Verseny	2007.	megyei 1, 3. hely országos döntő 21. hely
		2008.	megyei 3. hely

Tárgy	Verseny	Év	Eredmény
Német nyelv	Dunántúli Területi Német Verseny	2004.	6. hely
		2005.	5. hely
Matematika	OKTV ¹	2004.	2. forduló
	Zrínyi Ilona	2002.	megyei 1.hely megyei 2.hely országos döntő
		2003.	megyei 3.hely
		2004.	megyei 2. hely
		2007.	megyei 2. hely csapatban
		2009.	megyei 2. hely csapatban
	Gordiusz	2002.	megyei 2. hely csapatban
		2004.	megyei 3. hely
		2002.	megyei 3. hely /9. évf./
		2003.	megyei 3. hely csapatban
		2005.	megyei 2. hely
		2007.	megyei 2. hely csapatban
		2007.	megyei 3. hely csapatban
		2008.	megyei 2. hely megyei 1. hely csapatban
		2009.	megyei 2. hely megyei 2. hely csapatban
	Kalmár László	2002.	megyei 3. hely
		2002.	megyei 3. hely
		2004.	megyei 1. hely
	Alapműveleti	2002.	megyei 1. hely
		2003.	megyei 2. hely
		2004.	megyei 1. hely országos 2. hely
		2006.	országos döntő 17. hely
		2008.	országos döntő 3. hely
	Varga Tamás	2004.	megyei 3. hely országos döntő
	ABACUS	2002.	országos bronz fokozat
		2003.	országos bronz fokozat
		2004.	országos bronz fokozat
	Megye Agya	2005.	megyei 2. hely
	Arany Dániel	2006.	országos döntő
	Kenguru Nemzetközi matematikai verseny	2006.	országos lista 33. hely
	9. osztály	2009.	megyei 1, 3. hely
	8. osztály	2009.	megyei 1. hely
Földrajz	OKTV ¹	2009.	2. forduló
	Kőrösi Cs. Sándor Nemzetközi Földrajz	2005.	országos döntő 19. hely

	Verseny		
Tárgy	Verseny	Év	Eredmény
Földrajz		2006.	országos döntő 9. hely
	Lóczy Lajos Országos Középiskolai Földrajz Verseny	2007.	országos döntő, 5. hely
		2008.	országos döntő, 11. hely
Biológia	OKTV ¹	2002.	területi döntő
Kémia	Irinyi János	2002.	megyei 2. hely
	Hevesy György	2002.	megyei 2. hely országos döntő 23. hely
Ének-zene	Helikon	2002.	bronz fokozat hangszerszóló kat.
		2004.	arany fokozat hangszerszóló kat.
Testnevelés	Kézilabda – leány	2002.	országos elődöntő 3. hely
		2002.	megyei 1. hely
		2002.	megyei 3. hely
		2003.	országos elődöntő 2. hely
		2004.	megyei 3. hely
		2005.	megyei 2. hely
		2006.	megyei 2. hely
	Diákolimpia – amatőr	2009.	megyei 2. hely
	Diákolimpia – V. korcsoport	2009.	megyei 2. hely
	kosárlabda	2006.	megyei 2. hely
		2007.	megyei 3. hely
	Atlétika	2005.	megyei 1. hely
		2005.	megyei 3. hely
		2006.	megyei 2. hely
	Labdarúgás – leány	2004.	megyei 2. hely
		2005.	megyei 3. hely
	Sakk	2003.	megyei 1. hely országos döntő 13. hely
	Országos Fekvenyomó Diákolimpia	2009.	országos 2. hely
Rajz	„A természet és vadászat”rajzpályázat	2004.	megyei 1,2,3. hely
	„A természet és vadászat”rajzpályázat	2005.	megyei 1,2,3. hely
	„A természet és vadászat”rajzpályázat	2006.	megyei 3. hely
Utazás és Turizmus	Aldo Papone Award pályázat	2004.	országos 2. hely
Általános műveltségi tanulmányi verseny		2008.	országos 3. hely
Kaposvári Egyetem Művészeti Tanszékének Fotópályázata		2009.	A legjobb alkotások között
Katasztrófavédelmi Ifjúsági Versenysorozat		2009.	Megyei 2. hely csapatban

¹ OKTV – Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny